

BOHEMIA

Zeitung der Tschechischen
Demokratischen FöderalistenJournal of Czech Democratic
Federalists

REDAKTION

Köln-Ehrenfeld

Hansemannstr. 54—58.

Telefon 3 58 58

Číslo 61. — 29. srpna 1956.

LIST ČESKÝCH DEMOKRATICKÝCH FEDERALISTŮ

UVNITŘ LISTU:

- Protikomunistická emigrace na rozcestí.
- Osamělý muž si píská v lese.
- Protí křížovému tažení IZ.
- Koexistence politických režimů?
- Dobrý voják Bušek v útoku.
- Stín červenobílých kokard.
- Jednou větou...
- Zrcadlo domova.

Bohemia

NAVŠTÍVÍ RIPKA NĚMECKO?

Čekáme a máme již připraveno mnoho zajímavých otázek

Ne rok 1948, ale rok 1954 označuje Dr. H. Ripka, komunistický kolaborant m. sl. za nešťastný ve své životní kariéře, neboť tehdy teprve utrpěl svůj nejtežší politicko-morální debakl. Věcné a objektivní zjištění Ripkovy viny na zkomunisoání CSR, jež byla zjištěna US-senátním výborem, nemohl Ripka vyvrátit ani plačtivým hysterickým zhroucením. Ripka však neprohrál jen u US politických kruhů, nýbrž i u českých protikomunistických exulantů, kteří ho při jedné schůzi demonstrativně insulivovali. Tak poznal Dr. Ripka, že stojí v USA na ztracené vartě a raději si se svou manželkou Ameriku opustil. Ojdel do Anglie a na Spojené státy zanevlel.

Na počátku svého pobytu v Londýně se Ripka choval poměrně líše. Obíhal sice kolem polské emigrace, aby ji svedl ke spolupráci na svém plánu čsl.-polské federace, která by byla schopna čelit německému „Drang nach Osten“, ale nenašel mnoho ohlasu. Tak mu zbyl již jen jediný záhytný exilový bod v podobě věrného nohsleda Jostena, který jej opatrně propaguje.

Do vyhlášení koexistence Sovětským svazem se situace trochu změnila. Ripka zvěřil, že právě koexistence by snesla i jeho nový plán na řešení mezinárodního napětí v Evropě. Vždyť v koexistenci s komunisty se Ripka dobře vyzná, viz jeho činnost jako ministra CSR za války i míru. Ze v r. 1948 vše skončilo hladkým převzetím moci komunistickou totalitou, to Ripkovi naprosto nevdá, aby dnes, jako zasloužilý komunistický kolaborant a zkrachovalý koexistenciálista, nemohl raději svobodnému evropskému Západu, včetně Němců, které pan Ripka tak nenávidí. Chce prosazovat kompromis, který, podle něj, je pro SSSR výhodný; neutralita střední Evropy — tedy i CSR — má být kompensována neutralitou sjednocené Německa, vše samozřejmě v rámci koexistence. Tento Ripkův naivně demagogický názor otiskl britský deník „Manchester Guardian“ (zřejmě v důsledku starého Ripkova spojení na Mrs. Sheily G. Duffovou) a způsobil, že jistý západoněmecký časopis jej pozval do Frankfurtu, aby v přednášce blíže vysvětlil svůj plán. Nechceme novou Ripkovu thési rozebírat, bylo by to zbytečné „házení perel sviním“, neboť každý odpůrce komunismu ví, jakou ztrátu pro svobodný svět by znamenala neutralizace Německé spolkové republiky, a jakou neutralitu by SSSR, kdyby na toto řešení přistoupil, prosazoval. Ovšem „politik“ Ripkova typu by se mohl aspoň na chvíli opět ohlížet u korýtka zkomunisoované Národní fronty a do záp. Německa by pronikaly „vymoženosti“ socialistického zřízení značky NDR.

Je známo, že odpůrci něm. kancléře Dr. Adenauera se dnes všecko chytají, co by mohlo v příštích volbách ohrádit pozici dnešní vlády. Při tom však i dnešní opoziční strany v bonnském parlamentu odmítají celkem neutralismus, výjmu činí narudilí intelektuálové a rozpuštěnou komunistickou stranou infiltrované skupinky. Právě tyto kruhy chce Ripka podpořit a dokonce jim dohodit mnohá spojení se západními stoupenci neutralismu, kterým se nejdříve vždy jen o umysly politické, ale spíše o otázky hospodářské, v daném případě o porušení dobré hospodářské spolupráce mezi Záp. Německem a USA a o likvidaci prosperujícího německého průmyslu.

Zároveň Dr. Ripka, aby již konečně zanechal své nešťastné politiky, která tak uskočila našemu národu a aby místo hlasání německého neutralismu zodpověděl veřejnosti následující otázky: Co všechno předcházelo smlouvě z 13.

Co k tomu říci?

Prážské „Svobodné slovo“ uveřejnilo 17. 7. t. r. na titulní straně ve výrazné úpravě následující zprávu: „Po sobotním slavnostním aktu na pražském Hradě, kdy Jeho královská Výsost princ Norodom Sihanuk odevzdal prezidentu CSR Ant. Zápolockému Velký kříž Královského řádu Kambodže, a kdy prezident republiky A. Zápolocký udělil Jeho Veličenstvu králi Kambodže Norodomu Suramaritovi Řád Bílého Jva I. stupně, který odevzdal do rukou kambodžského prince. zakončili vzácní hosté svůj pobyt v CSR nedělní návštěvou v Karlových Varech.“ — Jak obhádné se dovědou komunističtí žurnalisté vyjadřovat a prohýbat ve hbitě, když lakají své oběti, pro které mají již připraveny šibenice!

Prážské „Svobodné slovo“ ze 7. 8. t. r. uveřejnilo zprávu, že Výbor sovětských žen dostal od belgické královny Alžběty telegram, v němž je uvedeno m. j.: „Posílám všem sovětským ženám nejsrdčejší pozdravy a přání všeho nejlepšího s věrou nadějí, že na celém světě bude panovat mír.“ — Věru, prapodivně povzbuzení antikomunistickým ženám, třpicím, znásilňovaným a ponižovaným v komunistických koncentracích, a vysřávaným a terorizovaným v celém sovětském bloku!

XII. 1943 mezi čl. zahraniční vládou a SSSR, kterou Ripka s Dr. Benešem schválil doplnkem: „... schva.ujeme, přijímáme, potvrzujeme a u-tvrzujeme slibující slovem svým, jménem Republiky Československé, že je rovné a neporušitelné zachováme a nedopustíme, aby proti-vláda bylo jednáno z jakékoliv příčiny...“

Bylo vyhnání sud. Němců, jak již živě tvrdí zaměstnanec RFE M. Vaněk, na základě politiky Stalina, nebo bylo politickým programem čl. zahr. vlády, resp. jejich představitelů, již v době, kdy Sovětský svaz o podobných zločiných represáliích ještě neuvažoval a ani neměl zásadního vlivu na londýnskou vládu? Dopustil se Dr. Ripka hned v začátku III. CSR v r. 1945 těžké velezrady, když uzavření smlouvy mezi vládou CSR a SSSR o propůjčení Jáchymovska neoznámil ani veřejnosti a jako člen vlády a spolupřítel smlouvy ji nepředsel ani k schválení čl. parlamentu?

Jak to, že se Ripkovi podařilo po únoru 1948

uprchnouti za hranice, zatím co Msgr. Sránek a Msgr. Hála, se kterými se v lesíku u Rakovníka ukrýval, byli zatčeni a Ripka mohl klidně projít hustým kordonem kom. policie, aniž tato měla zájem jej zatknouti? Jak ujednal Dr. Ripka, jako ministr zahraničního obchodu, v prosinci 1947 hospodářskou smlouvu s SSSR, která utvrdila hospodářskou závislost CSR na Sov. svazu?

Podobných otázek je dlouhá řada. Konečně mnohé již jednou Ripka před US-senátním výborem zodpověděl. Tehdy jen vyšší zájmy odtadily americké činitele, aby Ripka nebyl veřejně odsouzen a jednání bylo prohlášeno za tajné. Máme zájem na veřejném zodpovězení shora uvedených otázek a pro politickou veřejnost je to jistě důležitější, než zájezd do Záp. Německa a propagování neutralismu, které mohou povést našeho exilu jen ještě více usko-dit.

Arnošt Vávra.

Suez v popředí světového zájmu

„Vedle zahraničně politického ochrnutí v důsledku prezidentských voleb, které Amerika každé 4 roky prožívá a což je využíváno jejími nepřáteli, je to právě špatně chápaná psychologie, která stále a stále svádí Ameriku k povolenosti a která hlavně Arabi ohlédne vyzývá k vyderáckým manévřům.“ Tato slova ze švýcarského týdeníku „Die Woche“ z 10. 1. m. vystihují snahu nejlépe r. 1956 US delegace na francouzské konferenci v Londýně. Slná slova suezského křižovníka a anglických politiků proti znárodnění suezského průplavu egyptským vůdcem Nasserem přijímají pomalu ale jistě klidnější formu a hněv nad materiálními ztrátami je nahrazen rozumným uvažováním o zabezpečení mezinárodní plavby Suezem pod mezinárodní kontrolou. I v tom však neukazuje Nasser příliš mnoho ochoty, neboť pokládá Suezský průplav za záležitost čistě egyptskou, ze které chce financovat výstavbu gigantické assuánské přehrady. Vyvlastnění Suezu získalo Nasserovi nové sympatie v arabském světě a dříve nebo později svede souběh Egypta k dalšímu vyvlastňování majetkových hodnot Anglie, Francie nebo dokonce i USA. Podpora Moskvou k egyptskému zákroku je dalším významným upozorněním Západu, že sovětský

blok, přes všechny vnitřní ideologické potíže, pokračuje v diplomaticko-hospodářském boji, i když na oko snižuje stavby armád a v osobě Bulganina bombarduje pies. Eisenhowera mímulo-vnými dopisy.

Ačkoli sovětský blok se stále pokouší dokazovat, že „liberalizační“ proces za „železnou oponou“ pokračuje, přece nemohl zabránit zvýšení protikomunistické tendence u francouzské vlády socialisty Mollata a také ne zákazu komunistické strany v Německé spolkové republice ústavním soudem. Západní Německo tak rozhodně vyjádřilo svůj pevný postoj ke všem svodím koexistenciálistů i Sovětského svazu a zaujalo definitivně přední místo v protikomunistickém táboře.

Dne 1. 10. t. r. nastupují první vojáci Záp. Německa svou brannou povinností, když byl branný zákon schválen i radou zemských vlád Soc. demokratická opozice nemohla tomuto zabránit a po svém mnichovském sjezdu soustřeďuje již nyní své celé úsilí na přípravu voleb, které se konají v Záp. Německu v polovině r. 1957. Jejich výsledek je stejným otazníkem, jako americký souboj mezi Adlaie Stevensonem a Ike Eisenhowerem. — vp.

Význam ústavního soudu

DR. OLDŘICH K. OBERLAND

Téměř všichni oponenti exilové skupiny národně frontovní, jež se opírá o RFE, touží býtli užitečnější národní složkou v exilu než sterilní Rada a její odnože. Zájem mezi našim exilem o fakta ústavní právní stáje stoupá, neboť bylo celkem instinktivně poznáno, že jediné důkladné seznámení se s koncepcí a organizací svobody může dát jasný postřeh v přítomnosti a zabránit opakování starých chyb. Čtenáři žádají, aby bylo věnováno dosti pozornosti kontrastní revolučnímu dění s právním řádem na území CSR ještě tři léta po skončení svět. války platným. Od toho závisí i posuzování t. zv. demokracie lidové, právního lo zmetka, jehož opětne prosazování zalíbilo se panům Peroutkům a jejich protektorům Yarovům či Kasnerům z amer. Výboru svob. Evropy, jak patrné z jejich úzkostlivé vyhýbání se problému ústavním, pokud se týká naší vlasti.

Faktem je, že změny poválečné, zavedené pod Benešovou patronací a chloubně zvané lidová demokracie, musí býtli posuzovány se zřetelem na ústavní právo v oně době platné — tedy vykládané striktně ústavně. Již název sám praví, že dle pláni původců měl býtli učiněn každému patrný vnitřní i zevní rozdíl mezi novým řádem, v r. 1945 importovaným do CSR Benešem z Moskvy, a mezi demokracií lidovou — řečí byrhom masarykovskou —, jak byla v CSR známa z dob prvé republiky. Její ústava začíná takto: Lid je jediným zdrojem veškeré moci ve státě. Demokracie lidová prohlásovala ústy svých veřejných činitelů, prezidentem počínaje, že je ještě mnohem lidově lidovější lidovládou než zastaralá demokracie a zrušila proto hned na počátku onu zůsadu, že lid je jediným zdrojem moci ve státě. Zdrojem veškeré moci staly se pak v lidové demokracii sekretariaty čtyř politických stran v zemích českých a tohokáz stran ná. Slovensku. Lid, jakožto element nedospělý a svých vlastních potřeb neznalý, byl podroben tuhé kázní a přetřechovně.

Prvým činem nové vlády bylo odejmutí lidu ústavně mu dané orgány, jimiž on — dle ústavy (§ 1 odst. 2.) svrchovaný lid — svoji vůli vyjadřuje. Senát a Ústavní soud. Nebylo prostě tehdejšími uchopiteli moci dbáno ani druhé věty odstavce 2. paragrafu prvého, který hovoří o omezeních, uložených vládním orgánům za účelem zachování práv lidu, zaručených mu ústavou. Nebylo dbáno článku prvého ústavy, prohlášujícího v odstavci prvé m neplatnost norem, jsoucích v rozporu s ústavní listinou, a v odstavci 2., tehož, požadujícího pro změnu nebo doplnění ústavní listiny zvláštní formy ústavních zákonů.

Veškeré změny, provedené režimem lidové demokratické, podléhaly podle článku druhého ústavní listiny z r. 1920 zkoumání ústavního soudu. Ústavní soud byl vlastně poslední oporou demokraticko-republikánské formy státní zaručující svobodu ve státě proti přehmatům se strany vládní a proti protústavním rejdům prezidenta samotného. Bylo proto od vstupu košické vlády na území státu jasné, že ustanovení ústavního soudu budou činný všemožné překážky. Tak se také stalo.

Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud byly v prvních dnech svobody připraveny ke jmenování každých po dvou členech sedmičlenného soudu ústavního — podle článku III. ústavní listiny —, ale prezident svého práva, daného mu tím předpisem, ke jmenování zbývajících tří členů ústavního soudu nepoužil, jsa v té době dle ústavy prezidentem pouze prozatímním. Z jeho úřadu byl učiněn nátlak na oba zmíněné soudní dvory, aby jmenování členů ústavního soudu nebylo prostě provedeno vůbec, čímž materiální i formální zlovině porušení platné ústavy bylo po všech stránkách dožonáno. Bez existence řádného soudu ústavního nebylo prostě ve státě orgány, který by byl s to s právní účinností odporovatí dalším násilně prováděným změnám ve jménu lidu a další likvidaci ústavně zaručených svobod

NA PRANÝŘ

Rakouský tisk přinesl ve výrazné úpravě zprávu, že 33 letý Václav Pavlásek se pokusil odvléci do CSR 30 letého Fr. Podlesáka z láboru Asten u Enns. Podlesákova manželka Drahomíra se v dubnu 1956 vrátila do CSR a psala několikrát svému muži, aby se rovněž vrátil, což on odmítl, nalezl si novou přítelkyni a chtěl emigrovat do USA. Křátcce nato přšel do tábora Pavlásek, mající plnou kapsu peněz, seznámil se s Podlesákem a vyzval ho, aby s ním jel na večer do Lince, že tam má dvě děvčata a že vše platí. Podlesák se dal zlákat. Pavlásek v Linci dbal na to, aby se Podlesák notně opil, pak vše zaplatil, zavolał taxi, naložil do vozu opilého Podlesáka, vyňal z kapsy svazek nových bankovek, dal šoferovi 300 šilinků a jmenoval obec těsně u čl. hranic. Jízdu však Podlesák nabył smysly a těžce se tázal, jedou-li do Asten. Pavlásek ho uklidňoval a když Podlesák volal na šofera, kam ho vezou, bil ho Pavlásek tak dlouho pěstí do obličje, až ho srazil na sedadlo. Šofer hned porozuměl, oč jde a chtěl zastavit v nejbližší obci u četnické stanice. Pojednou se ve voze rozpoutal zápas mezi Podlesákem a Pavláskem. Podlesák za jízdy vyskočil z vozu do temne noci a křičel o pomoc. Šofer zastavil. Pavlásek rovněž vyskočil a marně se snažil Podlesáka znovu vtáhnout do vozu. Pojednou vytáhl pistol a nařídil šoferovi, že musí jet, kam mu nařídí. Šofer však ujel a alarmoval policii. Podlesák, který utrpěl těžký otos mozku, byl dopraven do nemocnice. Pavlásek zmizel a je hledán zatykačem. Na místě bitky byly nalezeny jen kombinačky, izolované na 1000 Voltů, které tam Pavlásek ztratil při útoku.

„... souzono-li umít, má-li padnout
meč příliš těžký z ruky bezvládné,
a souzono-li srdci marně chladnout:
ať rozstřílení prapor nepadne.“

Přes bezvládná ať pyšně těla vlaje
do dálek krásných, jasných obzorů,
v čarovné luby, rozesečně kraje.
My můžem padnout. Cest však praporu!

Viktor Dyk.

SOUHLASTE- LI S NAŠI PRACÍ.
SPOLUPRACUJTE S NAMI

občanských ve státě. Tím byly však také dokonale splněny předpoklady pro soudní stihání všech veřejných činitelů na režimu lidové demokratické se podílejících a pro jejich odsouzení jménem Československé republiky.

Pro čtenáře není těžké si představit, jak by probíhaly změny, uváděné v život Benešem a jeho protústavními spolupřívníky na odstranění demokracie v naší vlasti, stejně jako není těžké si představit, co by zbylo z Košického programu, kdyby ústavní soud byl v době poválečné řádně konstituován. Více. Můžeme sméte vyslovit Radou a Radlem Free Europe dlouho utajovanou pravdu, že za existence řádného ústavního soudu nebylo by došlo k našemu dnešnímu exilu vůbec.

Ústavní soud ukázal se již svou pouhou existencí nepřekročitelnou překážkou Státním nařízených změn, vedoucích ke komunistaci CSR. Byl chladnokrevně obětován, aby mohl býtli obětován celý právní řád a s ním i svoboda ústavně chráněných občanů a obyvatel státu.

Členové národně-frontovní menšiny přisluhovali si v r. 1945 a pozdějších ústavním právem při likvidování demokratické opozice, zneužívající zejména znění zákona no ochranu republiky. Dnes začínají však býtli překvapeni vývojem v našem exilu a pocíťují obavy, že v budoucnu dojde k jejich přidření k zodpovědnosti před jimi porušovanými ústavními zákony z první republiky. Ze v tom případě profidnou řady „osvoboditelů“ z Rady a jejich příznivků, je jasné.

Avšak sebevůli svévole autokratických dědiců nešťastné Benešovy éry nemůže zabránit poznání, že jen existence řádného ústavního soudu zaručuje ochranu demokratického způsobu života v naší vlasti. Proto návrat k ústavě je už dnes naprosto uznávanou nutností a dodržování všech ústavních předpisů nebude interpretováti se skutečnou vůli lidu, ústavně projevovalou v budoucnosti, naopak, použití ústavní cesty a kontroly ústavního soudu jediné může zajistiti ty určité změny poměrů, které přinesla novější doba a které leckde znamenají skutečný pokrok v otázkách sociálních.

Protikomunistická emigrace na rozcestí

Proslulý švýcarský historik Jakob Burckhardt vyslovil ve svých slavných úvahách „Weltgeschichtliche Betrachtungen“ názor, že politická emigrace by se — alespoň jako celek — do vlasti neměla vracet. Burckhardt vycházel totiž z mínění, že emigrace zpravidla není s to uhodnouti tendence vývoje a porozumětí změnám ve vlasti. Třeba k tomu podotknouti, že Burckhardt přihlížel v tomto směru příliš úzce k západní a jihozápadní Evropě, kde stály liberální státy proti konservativnější emigraci (zvláště Francie a Itálie) a že si nepovšimnul nesporného úspěchu, jehož dosáhla většina maďarské emigrace po r. 1860, po případě 1866/67. Nakonec třeba si připomenouti, že velké zvraty v době první svět. války a téžně po ní byly emigraci olivněny natolik, že se už touto skutečností zdal Burckhardt, na přelomu století zesnulý, n a p r o s t o p ř e k o n á n .

Jsmo přesvědčeni o tom, že se každý soudný emigrant znovu a znovu má snažit o to, aby s prospěchem nejen ve svých názorech, po případě ve svém nitru, nýbrž i v celé své i jen trochu soustavné práci bojoval, rozbíral a skutkem věcně vyvracel zmíněnou myšlenku Jakoba Burckhardta. Naprosto by nestačilo, kdyby naše emigrace s nescným temperametem jen povrchně bouchla do bubny a soudila, že zvítězí jenom šikovným prisunutím a kohoutím „trantaráz akordem“. Právě rozhodné symptomy vnitřní slabosti u satelitů, jako hrdinné povstání poznaňské a projevy statečnických pražských studentů, nás zavazují k tomu, abychom znovu a znovu promýšleli naše emigrační, národní a evropské a samozřejmě i všelidské poslání. Je třeba, abychom si znovu uvědomili právě na konkrétních případech přímých a nepřímých komunistických úspěchů, jak důležitá byla pro komunisty ideologie, program, cílevědomá taktika, v starší alespoň době debata a setrvaní na rozhodné, případně přijaté linii. Jen tak bylo možné, aby se komunistický utopistický princip a program, převážně ve svých posledních důsledcích stejně utopistický, odporující jak lidské přirozenosti, tak i zejména výsledkům badání společenských věd, nejen udržely, nýbrž i vykazovaly další úspěchy rozšířením vnější moci při všem podstatném protikladu vládní, hospodářské i sociální praxe proti aprioristicky vytýčenému programu.

Napoleon I. řekl o Bourboncích, že se nicému nenaučili a nic nezapomněli. V této souvislosti není zajímavým, byl-li Napoleon spravedlivým vůči všem Bourbonům a zvláště, byl-li sám vždy pokrokovější, než jeho protivníci. Nás musí zajímat skutečnost, že emigrace ze země za „železnou oponou“ tipí značně nejen nedostatkem kázně, nýbrž i nejednotností, která leckdy přechází do hašteřivosti. Současná emigrace se velmi často domnívá, že stačí na své přítomné úkoly, když omílá do omezené doby podmíněné výroky, zásady a poučky veličin nedávné minulosti a že stačí na úkoly budou-

UNIV. PROF. DR. R. WIERER

nosti docela jednoduše tehdy, když naprosto nekriticky přebírá zcela jinak podmíněné vzory, které našim zemím a národům „nesedí“.

Je velmi důležité, abychom si uvědomili, že komunisté při své uvedené organizaci a taktice vítězili psychologicky netoliko přímým terorem a srozumitelnými hrozbami, nýbrž i velmi často, ba zrovna u nás, především sebevědomím a rozhodným způsobem zdůrazňování svých receptů, třebaž odvozených velmi problematickou cestou z toho neb onoho klasika marxismu, jež ničl na myslí velmi často zcela jiné poměry. Nedostatečná organizace, někdy žalostně selhávající slabé politické školení a chytrácky oportunistismus nekomunistů vedly k tomu, že komunisté i příslušníkům nekomunistických stran při nejmenším podvědomě imponovali, zatím co chytrácké mrkání a pochytávání nekomunistických a protikomunistických politiků přestávalo imponovat při prvních neúspěších. Není proto divu, mají-li mnozí západní pozorov-

vatelé z nálady u nás doma dojem o otupělosti, ne-li o málo myšlnosti a švejkovství. Na druhé straně emigrace se velmi často dostává svoji nepružností a svým věcným karikujícím pahistorisováním do nebezpečného psychologického stavu, v němž komunistické sebevědomí hřmáním — třebaž někdy po čertech ideově slabé a chruščevoovskému vulgární — imponuje a přitahuje. Nechybíme proto, řekneme-li přímo, že ono věcné citování příkladu z nedávné historie při nejmenším spoluzavědo domů účastníka I. odboje, Dr. Lva Sychravy.

Emigrace musí mnoho přemýšlet, studovati (naprosto ne školometský) život ve vlasti, kolem sebe a ve světě a musí se úzkostlivě střežiti toho, aby si ve svých kroužcích nevytvářela polovědomý, výsněný svět, jež tak výborně nazval André Maurois „Moipe“, James Hilton „Shangri-la“ a Němci jej přiléhavě zvou „Wolkenkuckuckheim“. K této přísné sebekázi a docela nemarkistické kritice nás zavazují trpící národy doma a hrdinní, nezapomenutelní jejich odbojníci.

Poučení ze sjezdu spisovatelů

Komunisté dali v rámci „odstalinštění“ jen nepatrnou volnost promluvit spisovatelům a studentům, při čemž se domnívali, že spisovatelé i studenti jsou již tak otupělí, že budou i bez policejního teroru opěvovat komunistický režim. Toto nepatrné svolení stačilo, aby spisovatelé i studenti vykrýčili svou obžalobu komunistického režimu. Proto komunisté opět náhle přidusili a surově přišlápli přechodně poněkud uvolněnou svobodu projevu a kritiky. Jakké překvapení přinesl komunistům sjezd spisovatelů, potvrzuje samotný Václav Kopecký, který prohlásil 13. 6. t. r. na celostátní konferenci KSC m. j.: „Leč na sjezdu spisovatelů se stalo to, že místo projednávání problémů slovesné tvorby někteří spisovatelé použili sjezdu k tomu, aby s jeho tribuny veřejně rozvinuli olázký naší vnitrostranícké diskuse a aby se obořili na naše lidové demokratické zřízení. Využili toho i lidé, kteří zjevně léta čekali na takovou příležitost... Někteří spisovatelé si ovšem vsugerovali zcela mylnou představu o svém poslání v souvislosti s kritikou v naší straně a této představě na sjezdu holdovali, neslyšíce, nevidíce, a tak jejich diskusní vy-

stoupení znamenala jen velkou sensaci pro Literární noviny... Bude věci spisovatelů samých, aby si objasnili své stanovisko k projevu předneseným na jejich sjezdu. A bude to i starostí Svazu spisovatelů... My pevně věříme, že naši spisovatelé půjdou všichni dále s námi, naší cestou, cestou k vítězství socialismu v naší vlasti. A my apelujeme na naše osvědčené spolubojovníky, my apelujeme na naše vynikající spisovatele komunisty, Marii Majerovou, Vítězslava Nezvala, Marii Pujmanovou, Jarmilu Glazarovou, Václava Rezáce, Jana Drdu, Viléma Závadu, Fr. Branislava, Mil. Stehlika, Fr. Hečka, Vlado Mináče, Milana Lajčiaka a druhé souhrny spisovatele, aby se aktivně vložili do otázek činnosti Svazu čsl. spisovatelů i do psaní Literárních novin a dali jim správné určení. Strana slibuje všemchnu podporu tomuto úsilí o správné usměrnění další činnosti Svazu čsl. spisovatelů.“

Ministr propagandy soudruh Kopecký tedy vztácně otevřeně přiznává, že režim bude znovu usměrňovat činnost Svazu čsl. spisovatelů. K tomu KSC slibuje všemchnu podporu což v první řadě nesporně znamená podporu policejní.

Další navrátilci z RFE

Do CSR se navrátili Karel Kasal s manželkou Helenou Bušovou-Kasalovou, známou film. herečkou. Oba byli dlouhá léta zaměstnanci RFE v Mnichově. K. Kasal byl dokonce „evaluatorem“ v oddělení, jež vyhodnocuje zprávy a to i zprávy tajné a z důvěrných přátel.

Dále se ze Záp. Německa navrátili Ant. Vaňha, spolupracovník RFE, který v táboře Valka společně s komunistickým agentem Jiří Kalasem, jenž se před 3 měsíci rovněž vrátil do CSR, vyslyšel pro RFE nové uprchlíky z CSR. Jak známo, noví, nezkušení uprchlíci po přechodu hranic řeckou při výslechu vše: kdo jim pomáhal, kdo je doma proti režimu, jak kdo sabotuje atd. Vaňha v Praze prohlásil, že dokonce dělal v táboře „Valka“ t. zv. typáře na lidi, kteří by mohli být ilegálně poslání do CSR. Souhlasil-li toto Vaňhovo tvrzení, pak jeho odchod do CSR znamená tragedii pro mnoho lidí v CSR, neboť může čsl. bezpečnosti dát mnoho cenných informací. Vaňha byl rovněž předsedou radovského „Sdružení čsl. uprchlíků“

ve Valce a jak sdělila „Slowakische Korrespondenz“ (červenec 1956), vzal do CSR všechny seznamy členů „Sdružení“. S Vaňhou se vrátil do CSR Jar. Dostálek. O obou komunistická propaganda tvrdí, že pracovali pro amer. špiónáž, než se rozhodli k dobrovolnému návratu. Toléž tvrdí i o dalších dvou navrátilcích. Mir. Gondekovi a Leo Morelovi.

Na Zápatockého „amnestii“ se dále vrátili do CSR následující ztroskotanci: z Německa Vl. Kuchta, Jos. Bernard, Lad. Měsíček, Jan Špaček, Bedřich Schindler, Jos. Götz, Jozef Kroner, Karol Janulík a Baltazar Polakovič; z Francie Jos. Doležal, Jindřich Ulrych, Ot. Ackermann, Lad. Levák s M. Eglerovou a Al. Klein; z USA Dr. ing. Dionisius Volkovský; z Anglie Lad. Trpišovský a Martin Stehlik; z Austrálie Ant. Peklo, Vl. Juříček a Fr. Moravec; z Argentiny Andrej Siska; z Brazílie Jos. Bažant s rod.; ze Švýcarska Ant. Schwarz; z Itálie Jos. Korpa; z Venezuely Boh. Bačkovský s rod.; z Norska Jan Krejčík s rod.

jeho knih jsou tytéž jako knih Alfrede Polgara Polgar vydal „Ja und nein“, Peroutka „Ano a ne“, Polgar vydal „So oder so“ a Peroutka své „Tak nebo tak“. Peroutka napodobí však i nápady jiné. V polence s F. X. Saldou r. 1924 došlo k tomu, že Saldou navrhl čestný soud proti Peroutkovi a Kodíčkovi. Dnes navrhuje Peroutka v „Československých novinách“ čestný soud. Na Saldův čestný soud Peroutka a Kodíček nevystali zástupci. V „Českém slově“ dne 27. února 1924 (čís. 49, str. 2) vystoupil F. X. Saldou proti Peroutkovým a Kodíčkovým kritickým metodám článkem „Dva literární fixlaři“. Peroutka svým obvyklým způsobem se odsunul od tématu. Na to odpověděl F. X. Saldou v „Českém slově“ dne 27. 3. 1924 článkem „Kodíček a Peroutka čili polemická němčina“. Výsledkem byl, že Peroutka v „Přítomnosti“ roč. VI. čís. 8, vrátil se opět k tématu Saldovu, označil Saldou za lajšistu [9]. V článku „Problém F. X. Saldy“, otištěném na pokračování v „Přítomnosti“ roč. VI. čís. 25, 27, 32 praví Peroutka mimo jiné také toto: „Saldova nestálost myšlitélská, politická kolísání, nedostatek neustupné věrnosti sobě...“ — Hle, myslitele stáležo: Ferdinanda Peroutku, který nezná politického kolísání, což by znamenalo, že stále ještě trvá na své chvátě komunismu, neboť je „neústupně věrný sobě“.

Stálo by dnes opravdu za to, otisknout znovu celou tehdejší polemiku, doplněnou o Peroutkovy články ze 6. ročníku „Přítomnosti“. Peroutka se vznášá na vlnách povrchnosti jako vždy a stále. Názor F. X. Saldy na Peroutku by měl exilu stačit. Vsať jak vidno, nestačí. A tak tentýž Peroutka, který Saldou označil za lajšistu, je prohlášeným drem Fr. Glaserem v „Sudetendeutsche Zeitung“ ze 14. 7. 1956 za „Personlichkeit im wahrsten Sinne des Wortes“ (osobnost v pravém slova smyslu) „für die tschechoslowakische Emigration“. — Kdyby byl Peroutka, Saldou označený jako „fixlař“, tím, že ho důvěřivým sudetským Němcům vydává pan Glaser, pak by tento exil věru nezasloužil jiného údělu, než jakého se mu dostává.

Varujeme před návratem do rudé ČSR!

(pokračování na str. 4.)

JEDNOU VĚTOU ...

S. Ghelfand, gen. taj. KDH, a V. Sourek, vedoucí KDH v Záp. Německu, navštívili v polovině srpna t. r. Kolín R., kde měli konferenci s předs. SCDF VI. Pekelským a gen. taj. SCDF Fr. Janíkem-Horákem. Mezinár. ústředí katol. organizací vydalo ve Švýcarsku „Corvenou knihu o pronásledování Církve“. Sport. klub Orel v Buenos Aires sehrál 14. 8. t. r. div. hru „Charleova teta“ v režii K. Novotného. Katolicky orientovaná sudetská revue „Der neue Ackermann“ (Mnichov), redig. F. Seibtem a H. Eberlem, uveřejnila v červenci t. r. názor, že sudet. Němci by měli být ve svém počínání umírněnější. Prof. Dr. Fr. Král, který je od r. 1954 amer. občanem, byl povýšen Pennsylvanskou uniiverziou ve Filadelfii USA do nejvyššího stupně rádného profesora a jmenován ředitelem nové založené Vet. dermatologické kliniky; byl rovněž zvolen předsedou nové založené Amer. dermatologické společnosti; t. č.; připravuje 2. vyd. učebnice Veterináry dermatology, vyd. r. 1953 (první angl. psané knihy toho druhu), jež je povinnou učebnicí na amer. a kanadských univerzitách; prof. Král bude 1. 12. t. r. hlavním řečníkem na sjezdu Interamerican Vet. Association v San Juan Puerto Rico. Ústředny Moravských spolků uspořádaly 22. 7. t. r. v Chicagu 18. Moravský den. Šéfredaktor „Bohemie“ podal proti rozsudku v soudním sporu s Ernst Langendorferem, tisk. šéfem RFE, odvolání. V „Bohemii“ č. 58 byl uveřejněn článek „K činnosti valutových spekulantů“, v němž je poukázáno na činnost některých firem — jmenovitě torontské firmy „World Overseas Service“, jejíž majitelem je I. J. Sharoun —, že svými obchody s CSR ohrožují bezpečnost nevinných lidí v CSR a majetek uprchlíků na Západě; článek byl podložen důkazy, neboť zpráva o uvěznění a potrestání příjemců peněz v CSR přinesl právě komunistický tisk a pokud je známo, komunisté jsou bezmezně bezohlední, takže když napíší, že příjemci peněz byli přísně potrestáni, tedy uvěznění a potrestáni byli; na článek „Bohemie“ reagoval I. J. Sharoun ve svém reklamním „Zpravodaji“ tím, že uveřejnil článek „Pašerácká činnost Bohemie“, v němž jednoduše přetiskl článek z „Bohemie“ č. 58, jen v něm místo jména svého uvedl jména VI. Pekelského a Fr. Janík-Horáka a přidal několik periferních výrazů; tedy na podloženu a závažnou obžalobu odpověděl zmateným počinem a primitivní lží, čímž svoji vinu plně přiznává. Od 1. 1. do 20. 7. t. r. prošly táborem „Valka“ 4 osoby, které přijely do Záp. Německa na čl. pasy a odmítly se vrátit do CSR. V června t. r. uprchlo z CSR do Záp. Německa celkem 10 osob a v červenci 7 dospělých osob se dvěma dětmi. Slovenská nar. rada v zahrani. (SNRVZ) uspořádala v Mnichově pietní vzpomínku u hrobu min. Matěje Černáka, který se stal před rokem obětí atentátu. Dr. Aler (z Brna) má v Argentíně továrnu na kola a je současně ředitelem amer. továrny Firestone. Krajana Stein se musel narychlo vystěhovat z Bolívie do Argentiny, kde si zařídil export kožemi. Dr. Dora Stachurová si otevřela v B. Aires zubní ordinaci. Krajana Dobrovolný přesídlil z Chile do Brazílie. Houslista Rud. Toman uspořádá v B. Aires dva koncerty. Z opětné návštěvy v CSR se vrátil do B. Aires Alex. Baecher. V Itálii byli vysvěceni na kněze čeští salesiáni P. Lad. Dittich, P. J. Homola, P. V. Hrubý a P. J. Valerián. Svaz svob. tisku, jehož členem je i „Bohemie“, uspořádá 24. 7. t. r. v Mnichově diskusní večer na téma „Pozadí nového moskevského kursu a jeho působení v satelitních státech“; ref. H. Achminow. Znamý ruský exilní spisovatel Dr. Boris L. Solončič, který byl před rokem odsouzen belgickým voj. tribunálem pro antikomunistickou knihu, byl nyní výrokem apelačního soudu rehabilitován. Václav Sourek s manželkou oslavili 23. 8. t. r. stříbrnou svatbu. Mezi časopisy „Nový domov“ (vyd. G. Přistupa, Toronto Kanada) a „Naše hlasy“ (vyd. L. Průček, Toronto) propuklo otevřené nepřátelství, takže se vzájemně napadají. „Naše hlasy“ uveřejnily 21. 8. t. r. článek „Konstruktor Hroch“, v němž piší o smutné kapitole Hrochova působení v Kanadě, kde nadělal rovněž spoustu nezaplacených dluhů, jako později v Záp. Německu, než zničil na „amnestii“ do CSR. Oto Hora a G. Přistupa (oba z Toronto Kanada) podali žádost o povolení emigrace z CSR rodinným příslušníkům exulantů. Hlavním řečníkem na letošním Cs. dnu v Chicagu byl prof. V. Hlavatý, který ve svém projevu doporučoval další plán na sjednocení exila a to, aby se exil sjednotil kolem Cs. nar. rady amer., což je již předem předurčeno k neúspěchu. V Poznani bylo obžalováno 323 účastníků povstání. V Tel Avivu Izrael byla vydána zajímavá publikace v němčině „Praha věceří a předvěceří“ od pražského židovského lékaře Dr. Ernst Wodaka, který dokazuje, že stoupenci Dr. E. Beneše byli po převratě 1945 barbarskými antisemity a že zavírali židy, vracející se z nacistických koncentrací, do vězení jen z chamtivosti, aby jim nemuseli vrátit jejich majetek, zabavený nacisty. Dr. J. Andriál, býv. lidové demokratický vyslanec, měl v Curychu německý projev na téma „Koncepte čs. politiky po II. svět. válce“, a to pod patronací Free Europe university. U amer. polibřeží přišlo k srážce švédského parníku „Stockholm“ a nejmodernějšího italského osobního parníku „Andrea Doria“, který se potopil; neštěstí si vyžádalo 51 obětí; škoda, kterou musí bradit pojišťovny, činí přes 100 milionů dol. Fr. Jonáš, náč. Sokola v Casablance, přesídlil do USA. Na výstavě Biennale v Benátkách byly vystavovány i práce malíře J. Brázdy ze Švédska, který výstavu osobně navštívil. U příležitosti sletu svob. Sokolstva ve Vídni byl založen „Svaz svob. Sokolstva“. Herečka Věra Fusková docílila po úspěších v USA další úspěchy v anglické televizi. Dne 8. 7. t. r. promluvil v Brixenu na oslavě K. Havlička Borovského Dr. Jar. Stránský — k tomu netřeba poznámky. US kongresník U. L. Burdick přednesl v US kongresu projev, v němž se věnuje otázkám českého a slovenského exilu a sudet. Němcům; m. j. věnoval pozornost VI. Pekelskému a SCDF, S. Ghelfandovi, Jos. Kulvodovi, Lad. Lobkoviči a

Nepřehlédněte!

Předplatné „Bohemie“, jakož i dary na tisk. fond zasílaje již jen na naše nové konto čis.: 152405, Postcheckamt Köln. (Staré konto v Mnichově je rovněž ještě otevřeno.) Předplatné činí v Německu na 1 rok DM 6,84 včetně poštovného, mimo Německo DM 7,20, t. j. 2 dolary. Kdo má zájem o letecké zasílání, ať nám laskavě napíše, sdělíme mu vyšší letecké příplatku, který na př. do USA a Kanady činí 2 1/2 dolaru.

Osamělý muž si píská v lese

MILAN REICHENBERGER

Ferdinandu Peroutkovi se dostává v exilu mimořádné pozornosti. Není to proto, že by přednášel znamenité myšlenky, ani proto, že by vynikal hrdinstvím či mimořádnou jinou vlastností, jež by exil uchvátila nebo strhla. Vyniká jedním tím, že jeho dolarové koryto je nejširší, nejmohutnější, nejztepilější. Podarilo se mu, co se v exilu nepodařilo nikomu: po řadu let namlouvá Američanům, že on je tou povolanou osobou mluvit a jednat za exil, že on je příštím prezidentem republiky a že on tedy musí i v exilu rozhodovat o uprchlickém životě nebo smrti. Tato hra se panu Peroutkovi dosud dařila.

Pan Peroutka dlouho pěstoval komunistickou kolaboraci a zůstal mu z ní obdiv pro věci materiální. Jestliže není někdo spokojen s vysláním „Svobodné Evropy“, pan Peroutka má pro Američany připravený prostý motiv: „Hle, muž, který si podal žádost do Svobodné Evropy a nebyl přijat! Zatím to skutečně stačilo.“

Vsať pan Peroutka si dodává příliš velké důležitosti, tvrdí-li, že „k vůli RFE dokonce vzniklo celé politické hnutí“, že „v Německu několik mužů a dvě dámy z týchž důvodů opustili národní hčhy“ že „hde se varují udát pravý důvod svého hněvu“ a podobně nesmysly. RFE reprezentuje určitou politickou linii a má dosud bobužel nejšílnější prostředky tuto linii prosazovat. Tato linie je v naprostém odporu s tím, proč většina exulantů odešla z domova. Není divu, že se cítí panem Peroutkou zaskočen a jeho dolarovou mocí drcen a že hledají příležitost, aby mohli říci nezásaditnou pravdu. Pan Peroutka zůstává mužem „Tak nebo tak“. K vánocům vydal leták, který balony transportovaly do CSR. Hle, čím oblažil tamní čtenáře: básni Vítězslava Nezvala, básni Vl. Holana, muže, který napsal „Dik Sovětskému svazu“, básni S. K. Neumanna, který kromě jiných básní napsal také tuto:

Otče,
otče můj, již jako chlapec
cítíl jsem se tak nesmírně sám
v národě těch, co lezou za pec

před činem, myšlenkou, krásou i světlem
a před bojem, kde se s vavříny sklízí
i rána a smrt.

A přece
a přece jsem podlehl víře té země,
že v těloutu skřetech živ ještě Tábor ...

Jak jsem ho na hony vzdálen dnes,
národa vodnatelného,
sám jemu cizí!

Nikdy se neshodneme a nedorozumíme.
Z jiné jsem krve a jiného těsta ...
Klecí mi šnítla tá země.

Třetí internacionála se u nich pěkně ztenčí
v ožnak a rudou pásku:
český komunist
před válkou občanskou varovný zdvihne
hlas ...

Louzičko česká, k tobě nepatím!
Otče,
otče můj, proč jsi se počestil?
Jinde se přece dýše líp.
Vše, co tu žijou, co se tu děje,
jen vojna je žalomyšl.

Ze komunisté vydávají sebrané spisy tohoto „vlástence“ a že ho jmenovali „národním umělcem“, to už patří k sebeopiplvání, které s oblibou pěstují. Ze vsať pan Peroutka považuje za správné báseň komunistického „národního umělce“, který prohlásil, že „nepatím k české louzičce“, že je „na hony vzdálen vodnatelného národa“, posílá americkým balony českému lidu k vánocům — to je ovšem jednání, o kterém si čtenáři udělají sami svůj úsudek.

Nezapomínejme, že exil má jen tehdy smysl, bojuje-li poctivě za poctivé požadavky. Exil pro pana Peroutku vsať je jen sbor v pozadí, který má doplňovat jeho sólové vystupy. Nežďa se panu Peroutkovi, že zůstal na jevišti sám?

Pan Peroutka dosud přednesl jediný program: „Chci vládnout“, praví zastřeně. „a chci vládnout sám!“ K tomuto programu máme jen jednu a stručnou připomínku: Non possumus.

Pan Peroutka se rovněž vydává za geniálního myslitele. Je patrně čirou náhodou, že tituly

Kdo byl autorem odsunu?

Jsmo proti křížovému tažení lži

„Stud je jeden z citů, a zejména se slydí za obrátit proti logice a tradici ten, kdo má slabé city. Ale to je tajemství kulaté hlavy. Ani nikdy později nebyl Molotov v rozpacích, kdyžkoli obrátil a začal říkat opak toho, co věřel.“ — Ferdinand Peroutka v „Čsl. novinách“ z července 1956.

Plně souhlasíme s panem Peroutkou, že Molotov je člověk otrý, člověk bez studu. To je ostatně vše obecně známá, kterou jsme my a řada jiných exilních žurnalistů napsali již nečetnýmikrát. Tedy žádný objev paně Peroutkův. A přesto je jeho uvedený citát hoděn toho, aby byl vsazen do záhlavní našeho dnešního článku jako motto — však jediné proto, že jej napsal právě Ferdinand Peroutka. Nic totiž nesymbolizuje dnešní společnost lidí, demokratů v exilu přeléhavěji.

Nevíme, jakou iluzi má pan Peroutka, zda kulatou či šišťou. V uvedeném citátu lze však klidně nahradit jméno Molotovo Peroutkovým a zůstane mu latáž platnost, neboť ani Peroutka nebyl nikdy v životě v rozpacích, kdykoliv obrátil a začal říkat opak toho, co věřel. Jinak by totiž celý život nevyšel z rozpaků.

Však jaké je to jednání? Jaká to mravnost? Kde je zde čistota, jež by dala vnitřní sílu slušnému člověku, který přišel do exilu bojovat za ideály demokracie, v nichž na prvním místě spaluje mravnost v soukromém a veřejném životě? Toto vystoupení paně Peroutkovo se — obrazně řečeno — nelíší od počinů muže, který veřejně tepe nemavnost manželské nevěry, který však současně zcela cynicky podvádí svou na smrt nemocnou manželku. Domnívá se pan Peroutka, že kritika manželské nevěry — byť i kritika zcela oprávněná — z útů onoho muže je přesvědčivá a působivá a že dává lidstvu vnitřní sílu a virtu v mravnost společnosti, jejíž jménem a případně v jejíž službách onen nenravná svou kritiku vznášejí? Jistě ne. Pokrytectví nikdy nemůže zapálit plamen svatého nadšení. Byl by bylo páchno sebeotřelí. Pokrytým totiž není nic svato.

Již v minulých číslech našeho listu jsme se zmínili, že jistá část lidí, demokratů v exilu v sudetské otázce obrátila jako na obrtlíku: aby získali dnes potřebné styky u Němců, obratem ruky odmítají odsun sudet. Němců. Obratem ruky tedy říkají v podstatě totéž, co my hlásáme již roky a za co nás tíží lid, demokraté roky zradovali a denuncovali. Však o to nejde. Jde o mravní zásadu, proč to říkají a jak to říkají. Výslovně podotýkáme, že bychom se k otázce odsunu nikdy nevraceli, neboť nemáme v úmyslu jítit rány česim již zajizvené. Nemůžeme však jinak. Nemůžeme totiž míteli k organizovanému pokusu němiti z podvodu systémem osvobozovací akce a mravní základ exilu.

Tak zatím co na straně jedné je lid, demokraticky tvrzeno, že v CSR byla v letech 1945—48 demokracie a svoboda (poněvadž tam byli u vlády), téměř ústy na straně druhé tvrdí, že odsun byl akcí čistě komunistickou a že oni byli vždy proti odsunu, že však nemohli nic dělat, neboť v CSR vládli již od května 1945 komunistický teror. Je to logika, kterou možno obhájit ve stínu bajonetů a ostatních dráha, nikoli však v svobodně myslícího člověka. Když byl v CSR po květnu 1945 komunistický teror, pak tam přece nemohly být demokracie a svoboda. A teror tam byl. Krvavý teror — který však nebyl výsadou komunistů, nýbrž se na něm uchopilo podílela celá Nár. fronta. Tak ochotně, že se s komunisty ve zvěrstvech vzájemně předstihovali.

Nebyli to ani blázní ani hrdinové, byli to docela obyčejní zločinci

Proto, láže-li se Dr. A. Rozehnal v „Čsl. novinách“ z července t. r. v úvodu, v němž líčí komunistický teror v letech 1945—48: „A přece i v této době se našli lidé, kteří věřili v zábrak a vytvářeli bojovníky o bezpečnost. Dnes se lze plát, zda to byli blázní nebo hrdinové?“, není tak nesnadné nalozit správnou odpověď. Ti lidé, které má Dr. Rozehnal na mysli, totiž oni ochotní kolaboranti z vidění Nár. fronty, nebyli ani blázní ani hrdinové. Byli to docela obyčejní zločinci. Rozdíl mezi nimi a komunisty byl pouze ten, že vedoucí komunisté využívali teroru hlavně k cílevědomému upřesňování polit. a národnostní politiky KSC, zatím co oni kolaboranti teroru využívali k chamtivému rabování a zabavování majetku, tedy k osobnímu obohacování. Jinak je obecně známo, že benešovská politická linie se v pokřivených třech dypostupně dokonce větší zvrstve než řadový komunisté. To je historická pravda, kterou nutno v zájmu čistoty jména národa otevřeně říci, i když komunisté jsou našim nepřitelem číslo 1.

Vedoucí pověstných Komecových kolejí v Brně, kde bylo po květnu 1945 surově ubito tisíce českých vlastenců a Němců, nebyli v rukou komunistů, nýbrž nár. socialistů (Hlobouček atd.). Stránský pochod sarti Brno — Pohodělice, na němž bylo ubito mnoho tisíc starých, žen a dětí, byl proveden, když zemřelému nár. výboru v Brně vládli nár. soc. prof. Loubal a referentem pro odsun Němců byl mistopředseda revolučního nár. výboru v Brně, lidovec P. Dr. Petr Lékavý. Pověstně tresturii na Mítově, kde bylo surově týráno na 2.000 polit. vězňů, vládli nár. soc. řed. Pavělek a soc. dem. inspektor Golda. Stejně tomu bylo i na Čejlku v Brně, na Pankráci, na Borech a v jiných věznicích. U pověstných lid. soudů zasedali vždy 1 komunisté a 3 nekomunisté. V parlamentě byli komunisté rovněž jen ve velké menšině. Dr. Jar. Stránský a Dr. P. Drtina, pokřivenými ministři krvavé justice, také nebyli komunisty, nýbrž nár. soc. A Dr. E. Beneš, který vyhlásoval vprávný presidentké dekrety, o něž se teror upíral, nebyl rovněž komunist. A konečně, co

učinil kdo z těchto nár. frontovských nekomunistů proti tehdejšímu teroru, který dnes z nouze přiznávají? Nejen, že všichni mlčeli, nýbrž, ještě před Západem vydávali svědectví a zapisovali se, že v CSR je dokonalá demokracie a svoboda. Vzpomeňme jen Jana Masaryka, kolikrát se takto na Západě dařoval, když se ho tážali vlivní lidé, kteří byli znepokojeni zaslechnutými zprávami o zvěstivech v CSR. Proč tehdy neprouhlavil ani jediný z nich? Ve svobodném zahraničí mohli přece prouhlavit bez obav. Vím, že tehdy byla pozice Československa tak vřaká, že stačilo říci před Západem jediné slovo o teroru v CSR. Mlčeli však proto, že teror byl jejich vlastním produktem.

Však nedostli na tom, že mlčeli. Dne 8. 5. 1946 odhlasovali dokonce zákon čis. 115 Sb., jenž stanoví, že všechny zločiny (vraždy, znásilnění, loupeže), spáchané do 28. 10. 1945, nejsou bezprávné a tedy ani trestné, když pachatel prohlásí, že se domnívá, že jedná v zájmu osvobození. Je to nejhaněbnější zákon, jaký civilisovaný svět vůbec zná.

Peroutka nebyl tlumočnickem veřejného mínění, nýbrž jeho usměrňovatelem

Zní proto divně, velmi divně, když Dr. Jar. Stránský, duchovní otec retrubních dekretů, píše v „Čsl. novinách“ z července t. r. na adresu vlastních frontovců, kteří nejsou ochotni se otočit jako na obrtlíku a odsuzují jeho a Peroutkovo jednání se sudet. Němci: „Ale vždyť i polit. dobro, které jsme cenou tak hroznou vykupovali, může se ještě obrátit v národní katastrofu naší vlasti, neuklidíme-li spor jinak. Nestáčí jeden Mnichov?“ Stačí jen připomenout, že po r. 1945 bylo argumentováno na obhájení odsunu stejnými slovy „Nestáčí jeden Mnichov?“. Na jiném místě se Dr. Stránský snaží zapůsobit na čtenáře a hlavně na sudet Němce, sebekritikou: „Jsem za odsun plně odpovědný jako člen vlády, která jej prováděla, a Peroutka je za něj odpovědný jako tlumočnick veřejného mínění, které jej jednomyslně schvalovalo, i jako poslanec, který hlasoval pro jeho legislativní úpravu.“ Nuže, aby nebylo omylu: jen neomyšl mluvením Peroutka nebyl tlumočnickem veřejného mínění, nýbrž byl jeho usměrňovatelem. Peroutka hnal veřejnost do pokřivené revoluce a na rozvázně občany vykonával přímo psychický tlak nabubřelými frázemi, jako na př.: „Revoluce (v CSR) byla nezbytná, dějinná, přirozená a žesná a přišli pokolení budou spokojené žit z jejich výsledků. To třeba stále, opakovat lém, kteří osobně byli zranění a proto nechápou.“ („Tak nebo tak“ str. 47.)

Však rovněž i odůvodnění, proč najednou mluví proti odsunu, je hodno zvláštního pozor. Říkají, že je to realita, býtli dnes pro navrat Němců, protože dnes Západ i Východ bojuje o přízeň Německa. Jaká je ale morálka v tomto odůvodnění? Buď byl odsun mravný nebo nemravný? Být realistou přece neznamená vraždit a krást, když se k tomu naskytne příležitost. Realista ví, že musí hájit právo i když má momentální moc, protože na zločinu nemůže postavit nic trvalého. Ovšem jejich výklad realismu, k němuž se hlásí, znamená, že když přijdou dnes k poznání, že SSSR by mohl vyhrát světový zápas, tedy přejdou klidně na jeho stranu.

Je jasné, že dnes by se tito „realisté“ k odsunu nejrůzněji vůbec nehlásili. A tak jsme svědky křížového tažení lži. Začínají tvrdit při každé příležitosti, že byli vždy proti odsunu a že odsun byl akcí čistě komunistickou. Miloš Vaněk, vedoucí řed. RFE, který se snaží pro Peroutkuv tábor získat kontakt i n. n. soc. demokratů (SPD), před 6 týdny dokonce prohlásil ve svém projevu na mnichovském sjezdu SPD, kde mluvil jako zástupce Socialistické internacionály ze země za „železnou oponou“, že přičinou vyhnání Němců byl Stalinův hlad po zabírání dalších území. (Je hodno pozor, že proti Vaněkově osobě ještě před projevem vznesl ostří protest člen ÚV SPD Wenzel Jakesch se všemi SPD poslanci, zastupujícími vysídlené Němce. Jakesch Vaněku byl přištího dne projev přesto umožněn. W. Jakesch, R. Reitzner a další demonstrativně opustili sál, W. Jakesch se na protest vzdal členství v ústřed. výboru SPD a odmítl další kandidaturu a všechny funkce. Hrozí dokonce rozkol v SPD.)

Košatí „realisté“ se dnes tedy snaží namluvit světu, že byli vždy proti odsunu Němců a že odsun byl produktem Stalinova zločinného mozku. Pravda, Stalin byl starý zločinec a dnes je možno mluvit o jeho špatnosti ještě připsat na jeho konto. Tak si vlastně vypořádají i komunisté, kteří pobízejí za „železnou oponou“, proč by tedy nemohli naši radovci? Jejich tvrzení je však nehorázný podvod, neboť pravdou je, že několi komunisté, nýbrž Dr. E. Beneš, Dr. H. Ripka a spol. byli autory, iniciátory a tvůrci nemravného odsunu. Zatím co Moskva a tudíž i Čsl. komunisté, přijali Benešov plan odsunu sudet Němců až 5. května 1943, jak dosvědčuje samotný Dr. Eduard Beneš v „Pamětech“ na str. 330, první zmínka o odsunu Němců byla u něho již v polit. programu řed. vojenské skupiny v Polsku (nekomunistické) v létě 1939. Další zmínka není Dr. H. Ripka, když napsal již v červenci 1941 v „Central European Observer“, že odsun Němců bude nutno provést.

Velmi závažné svědectví v tomto směru vydal Dr. Ivo Ducháček ve svém projevu v pražském Proz. nár. shromáždění dne 3. 3. 1946: „Sirona lidová považuje odsun Němců za vpravdě historický úspěch, který se svým významem řadí hned vedle úspěšného uzavření dohody se SSSR... Za tento úspěch isme povinni velkým vědem Šrámkové vládě... Záleželo na tom, abychom se Němců zbavili co nejrychleji. Dovoďte mi, abych při této příležitosti

losi vzpomněl politika, který vedle pres. Beneše a Msar. Šrámka na tomto plánu odsunu měl významný podíl. Je to pan ministr Dr. Ripka (polesk). Byl jsem od podzimu 1938 jeho blízkým spolupracovníkem... Ripka pracoval na odsunu Němců, pokládaje válku, která právě vypukla, za opravdu historickou příležitost vyčistit naše země od proradné německé přítěže... Všechny složky Nár. fronty koncem r. 1943 s touto linií nakonec plně souhlasily a je proto odsun Němců nakonec výsledkem společného úsilí všech složek a stran Nár. fronty. Nikoho z tohoto úspěchu nebudeme vyřuzovat, i když je pravda, že na př. komunistická strana neměla v této věci v letech 1939, 1940 a 1941 představy tak jednoznačné a tak nesmlouvavě slovánské jako dnes.“

Ducháček tedy říká, že duchovními oci odsunu byli Dr. Beneš, Dr. Ripka a Msar. Šrámek a že komunisté do r. 1941 s takovým odsunem vlastně nesouhlasili. Ducháček však rovněž prozrazuje, že Ripka pracoval na plánu odsunu již před II. svět. válkou a že vďaka mu byla vítanou příležitostí k jeho provedení. Toto svědectví se plně kryje s tvrzením E. Wiske-mannové, osobní přítelkyně polit. klíky Dr. E. Beneše, která v knize „Východní sousedé Německa“, jež právě vyšla v Londýně, říká, že Beneš s Ripkou uvažovali o odsunu Němců již na podzim 1938.

Mohl bychom citovat nekonečnou řadu svědků, od Jana Stránského až po Frantu Klátila. Všichni dokazují, že odsun Němců byl jejich dílem. A konečně, vždyť Rada svob. Čsl. ještě 4. 7. 1952 odhlasovala programové prohlášení o „neodvolatelné platnosti odsunu Němců“.

Křesťanský svět však zná přece ještě právo a trest!

Údobi 1945—48 se všemi svými zjevy bylo údobím nemravným a zločinným. Pachatele těchto hrdelních zločinů chodí však všude mezi námi — ano, dokonce jsou ještě i financováni a politicky protežováni jistými amer. kruhy. To je zjištění, jež musí otřást každým slušným člověkem. Zatím je totiž zvyklostí komunistů, že hrdelní zločiny obudou formální sebekritikou. Křesťanský svět však zná přece právo a trest. Nebo se již i na Západě uplatňuje komunistický názor na právo? To je problém příliš vážný, než aby mohl být umlčen. Jeho násilné umlčování by mohlo znamenat nebezpečný rozklad exilu a oslabení protikomunistické fronty. Chceme-li tedy bojovat o záchranu exilu a národa, musíme bojovat proti nemravnosti v exilu. Nové křížové tažení lži dokazuje, že je nejvyšší čas, aby slušní lidé byli rozhodni. Fr. Janík-Horák.

Výše přinášíme faksimile z článku „Genezální shromáždění frankfurtské Dělnické mládeže“, jenž byl uveřejněn ve „Volkstume“ dne 2. 2. 1932. V článku je vylíčeno, jak byl soudruh Ernst Langendorf, dcešní americký tiskový řed. Rádía Free Europe v Mnichově, znovuzvolen ř. předsedou Socialistické dělnické mládeže ve Velkém Frankfurtě Moh., tedy na rok 1932. Pro informaci překládáme některé citáty: „Socialistická dělnická mládež Velký Frankfurt konala v sobotu večer v Bockenackererském lidovém domě své letošní gen. shromáždění, jež bylo mimořádné dobře navštívěno. Ze zprávy jednání předsedu soudruha E. Langendorfa bylo zřejmé, že Socialistická dělnická mládež ve Frankfurtě/M. se dále dobře rozvíjela...“ „Nové zvolené ústřední předsednictvo je složeno následovně: 1. předseda: soudruh Ernst Langendorf, 2. předseda: Emil Schmidt, pokl. Pitschke a Weingartner...“

Ernst Langendorf, dcešní americký tiskový řed. RFE v Mnichově, zaslal redakci „Bohemie“ k uveřejnění následujícího příspěpis:

„TISKOVÁ OPRAVA
V „Bohemii“ č. 59 60 z července 1956 uveřejnil jste na straně 3, sloupec 4, výtah z článku, otištěného v červenci 1932 v „Arbeiterjugend“, ústředním tiskovém orgánu někdejší německé Socialistické dělnické mládeže, pod názvem „Mezi mírem a válkou“. Obsah a tendence zmíněného článku uvádíte ve spojitosti s moji osobou (im, že prohláshujete, že jsem byl v době uveřejnění článku předsedou německé „Socialistické dělnické mládeže“ ve Velkém Frankfurtě. Toto tvrzení neodpovídá pravdě. V tehdejší době jsem neměl ve Frankfurtě ani své bydliště ani jsem nebyl předsedou nebo členem jakékoli organizace mládeže.
Mnichov, 17. července 1956.
Ernst Langendorf.“

ARCHIV BOHEMIA
Prosíme všechny naše přátele, mají-li jakýkoliv archivní materiál (stare noviny, protektorátní, z doby 1945—50 či exilní — i jednotlivá čísla, polit. brožury a knihy), aby nám laskavě sdělili, neboť vše potřebujeme pro náš archiv.

Koexistence politických režimů?

„Pax Romana“ uspořádala ve dnech 6.—18. 8. t. r. na zámku Jugendburg v Gemen Německo mezinár. kongres katol. studentů a to na téma „Koexistence v pravdě“. Dne 9. 8. t. r. měl projev na téma „Koexistence polit. režimů“ býv. francouzský ministr obrany senator Ed. Michelet z Paříže a doc. S. Ghelhand, gen. taj. KDII. Sen. Michelet obhajoval koexistenci polit. režimů a doporučoval vzájemnou rozmluvu (dialog) mezi Západem a Východem. Doc. S. Ghelhand se ve svém projevu ostře a přesvědčivě postavil proti vývodům sen. Micheleta. Jeho argumentace nalezla velmi pozitivní odhlas u přítomných. Pro zajímavost přinášíme citát z tohoto Ghelhandova projevu:

„Pax Romana“ uspořádala ve dnech 6.—18. 8. t. r. na zámku Jugendburg v Gemen Německo mezinár. kongres katol. studentů a to na téma „Koexistence v pravdě“. Dne 9. 8. t. r. měl projev na téma „Koexistence polit. režimů“ býv. francouzský ministr obrany senator Ed. Michelet z Paříže a doc. S. Ghelhand, gen. taj. KDII. Sen. Michelet obhajoval koexistenci polit. režimů a doporučoval vzájemnou rozmluvu (dialog) mezi Západem a Východem. Doc. S. Ghelhand se ve svém projevu ostře a přesvědčivě postavil proti vývodům sen. Micheleta. Jeho argumentace nalezla velmi pozitivní odhlas u přítomných. Pro zajímavost přinášíme citát z tohoto Ghelhandova projevu:

Stoupenci t. zv. koexistence (politických režimů) tvrdí: „Je konec konců skutečnost, že téměř jedna miliarda lidí žije za železnou oponou, oddělující svět komunistu od světa Západu — ale což můžeme prostě ignorovat tuto skutečnost? Což smíme předem zavrhovat každý pokus o sližení a smíření těchto dvou světů? A pravdy nyní, kdy moderní nukleární zbraně prakticky znemožňují násilné řešení otázky vztahu mezi Západem a Východem? Což není příkazem doby, abychom si konečně zasedli k dialogu, v upřímné snaze, naléztí vzájemně porozumění?“

aby ihned řekl, jakou cenu hodlají zaplatit za další vlněné úsměvy Chruščevovy? Jistě, že nejsou dalek pravdy, když prohláshují, že by „koexistencialisté“ rádi vydali bolševikům na pospas i tu druhou miliardu lidí, žijících ještě svobodně, jen aby sami měli pokoj.
Je pravda, ovšem, že nukleární zbraně, zejména H-bomba, prakticky znemožňují válku ve světovém rozsahu. Ale kdo zde mluvil o nukleární válce mezi Západem a Východem? Avšak Západ je povinen vytvořit koexistenci s utiskovanými a zotročenými stamiliony lidí za železnou oponou. Je povinen říci jnu pravdu. Je povinen probudit v těchto lidech NKVDisty utlučenou lidskou důstojnost a také odhalit veškeru morální a materiální bídu a línobu marx-leninského režimu. Západ se však nesmí spojiti s komunistickými utiskovateli proti utiskovaným. Řikáte snad: My „koexistencialisté“ nehodláme činit ústupky komunistům. Dobrá — ale k čemu pak onen „dialog“, který navrhuje? Nebo snad očekáváte, že bolševici sami a dohovorlně opustí Vých. Německo, satelity a baltické státy, že zruší koncentráky a otroctví, že se vzdají marx-leninských cílů a snu o světové vládě?

Na tyto argumenty stoupenců koexistence odpovídám: Ano, takměř polovina lidstva žije za železnou oponou. Kdo o však vytvořil tento ochranný pás (cordon sanitaire), kdo stáhl dolu železnou oponu? Nebyl to přece Západ, kdo tak učinil. Byli to a jsou pořád komunističtí vládce, panující nad nešťastnými lidmi, jejichž osudem bylo naroditi se v zemích marx-leninského otroctví. Nebyl to Západ, kdo zidil v komunistických státech tisíce koncentráků s miliony řabu, na jejichž práci spočívá celá hospodářská a sociální struktura světa za železnou oponou, světa hrůzy a poroby — jen aby se zotročení stamiliony nedověděly o tom, jak se ve skutečnosti žije ve svobodných zemích, a nevrzobitily se pak proti svým otrokům.
Dialog? Vyjednávání? Budíž. Jsem však jeden z miliard lidských bytostí, žijících za železnou oponou a pouze stěsti mi dopřelo, abych byl na svobodě a mluvil nmi svobodně k vám, moji mladí přátelé. Zadáím proto, aby se řeklo jasné a bez výkřucování, o čó hodlají „koexistencialisté“ ustoupiti bolševikům, a také, koho jsou ochotni obětovati za slih míru? Vždyť máme všichni ještě ve velku dobré paměti onen dialog, vlastně tetralog z r. 1938, kdy čtyři „velcí“ rozbili a zničili malou, kulturní a demokratickou zemi, pro hitlerovský slih míru — ale válce se přece jen nevyhnutí. Vždyť se ještě docela nedavno p. Mendés-Franceovi podařilo dosáhnout v Ženevě míru za cenu vydání na milost a nemilost komunistickým bandidům desítek milionů vietnamských katolíků věrných Francii, namluvě již o nevyhnutelně pak postupně ztrátě celé francouzské koloniální říše. Obávám se proto, aby nebyla mendés-franceovská aplikována i při dialogu, navrhovaném „koexistencialisty“. Zadáím tedy,

„Opus justitiae pax“ — je heslo sv. Otce Pia XI. Koexistence v pravdě a spravedlnosti, to ano. Avšak kupovat si — na jak dlouho? — vlnidnost otrokářů za cenu zrady jedné miliardy nešťastných lidských bytostí, jejichž jedinou nadějí je právě Západ? Pak by tento Západ neměl práva nejen na koexistenci, nýbrž ani morálního práva na existenci!

ČIKETE ZNÁT PŘEHLED NAŠEHO EXILU?

Vydavatelstvím „Bohemie“ byl vydán 1. svazek politické revue
SRONÍK BOHEMIA
Ve Shorníku je zastoupeno 10 známých exilních autorů vynikajícími články. Mimočlánky původní jsou ve Shorníku otištěny i 1 nejzajímavější úvahy, jež byly uveřejněny v „Bohemii“ v r. 1955. Mezi původními články je i článek „Přehled našeho exilu“, v němž jsou uvedeny všechny exilní organizace a vyjmenováni vedoucí (funkcionáři, vydávane časopisy a politické zaměření každé z organizací. Cena DM 4 — (1.— US-dollar) Objednávajíte v redakci „Bohemie“.

Vratislav a legendy v exilu

Dobrý voják Bušek v útoku

„Národ legii, zahraničních vojáků a podzemních bojovníků za svobodu se musí přičinit o to, aby nebyl prohlášen za národ Sjevků.“ — (Prof. Vr. Bušek v „Československých novinách“, orgánu „Pracovního výboru RSC“.)

Prac. výbor Rady svob. Čsl. čili Ferdinand Peroutka, zas Ferdinand Peroutka, po třetí Ferdinand Peroutka a dole vzadu Franta Klátil, učinili první kladný krok v exilu, to je jim nutno všelijak přiznat a dosvědčit: rozhodli se nahradit někdejší humoristický časopis „Trn“. Prozávali si Vratislava Buška, který se táže na straně šesté: „Jsmo Sjevkové?“

Kdyby pan profesor Dr. Vr. Bušek otázku převedl do jednotného čísla a zeptal se „Jsem Sjevků?“, nebyli bychom ani vteřinu na rozpácích a odpověděli rovně a jasně: Ano! Jestliže však Vratislav Bušek chce tu analyzovat národní charakter a zabývat se úvahou o tom, zda „jsou Češi národem Žižkovým nebo Chelického“, pak právě proto, že to čini pan Bušek, jeho otázka zní stejně veselo, jako když se známý svěcarský clown Grock ptá obecnost: „Warum?“ ve chvíli, když si sedl na pouzdro svých houslíček a rozsedl je.

Kdo čte článek paně Buškových, bude se domnívat, že zde mluví k exilu při nejmenším bílancový rytíř. Pokud víme, pan Bušek nebyl ani zahraničním vojákem ani legionářem ani podzemním bojovníkem. Nuže, co dělal pan prof. Bušek?

Nechme stranou způsob, jímž bratislavský profesor Bušek zasedl za pražskou katedru r. 1945, odvolává se na Zd. Nejedlého, způsobiv mnoho starostí jak rektorátu university, tak svému konkurentu prof. Turečkovi. Nechme stranou bojovníka Buška z dob Nár. fronty. Podívejme se, jak Bušek vyčistil zbraň v únoru 1948 a vrhl se jako muž „národa legii, zahraničních vojáků a podzemních bojovníků“ na nepřítel demokracie. Byla to doba pohutá a v ní se osvědčilo statečné srdce Vratislavovo.

Je známo, že zatím co komunisté připravovali převzetí moci, nár. socialisté připravovali volby. Hubert Ripka sháněl hlasy dne 22. února ve Vrchlabí a 23. února v Hostinném. Krajina mluvil 23. února ve Velkých Losinách u Šumperka. Zenkl mluvil 22. února v Hranicích. Dne 25. února zjistil Ripka, že hlasy z Vrchlabí a Hostinného už asi nebude potřebovat a učinil skromný dotaz u svých komunistických přátel, zda může počítat se svou docenturou na universitě, již si zajíšťoval dávno před tím zadní dvířka. Když mu komunisté ani tohle nepovolili, vyšel, aby spasil svět. Zenkl byl byl učinil totéž, dne 23. února se mu povýšil na paty členové SNB a už se ho nespustili. Velký Petr vzpomínal na své velké řeči. Na potlesk, který vyvolalo ve sněmovně jeho prohlášení: „Nikdy bez Sovětského svazu, nikdy proti Sovětskému svazu, ale vždy věrně po jeho bok!“

Hrdinové, kteří vyšli do boje, vzpomínali na d'Artagnana Hřebíka, mušketýra bez bázně a hany, lidového prokurátora z doby po r. 1945. Kde dli d'Artagnan ve chvíli, kdy má splnit daný slib, že jako starosta Obce sokolské zmodernizuje Sokol co by jeden muž a potáhne na Hrad na pomoc Benešovi? Zda nový statečný kousek nezdržel d'Artagnana na cestě ke Třem mušketýrům? — Nikoliv!

D'Artagnan unaven výžerpavajícím bojem za „čsl. demokracii a svobodu jeho lidu“ dlel na zotavené v Tatrách. Vrátil se do Prahy, rozhodl se, že okamžitě bude pokračovat ve své nezástředné práci pro Sokol a lid a zamířil rovnou s nádraží — do akčního výboru v „Melantrichu“.

Byl sicebně přítvln bratry Šlechtou a Neumannem, kteří právě s Vrat. Buškem a Mír. Kohákem, jakož i „svobodným odborářem“ Ludvíkem Rychterem pracovali na prohlášení, které se mělo otcnot na první straně „obrozeného“ „Svobodného slova“, jež v té chvíli redigoval komunisty „prověřený“ red. Mír. Kohák. Dobrý voják Bušek právě jest sešpendoval nějakou tu větu, přidal ještě nějaký ten méně výrazný obrat, naničil pero do červeného inkoustu, aby zdůraznil nový kurs strany, daný akčním výborem, jehož hrdým členem byl. Mušketýři uvítavše d'Artagnana Hřebíka, předložili mu k podpisu svůj elaborát. Hřebík nadšeně souhlasil a jsa v náladě veselá a křepká,

Svobodná tribuna čtenářů

SVŮJ K SVĚMU

V Austrálii vzbudil velkou sensaci článek, otištěný v posledním čísle „Bohemie“, v němž je líčeno, jak soudruh konsul B. Hala verboval k návratu do „rudého ráje“ Dr. M. Jankoviče. Zajímá mne též velmi celý tento případ, o kterém jsem zjistil, že je do posledního puntíku pravdivý a autor dotyčného článku se nebudě zlobit, když jej ještě doplním.

Dr. M. Jankovič v době, kdy prý sám navštívil čsl. konsula v jeho kanceláři a po „dvohodinovém meetingu“ odnášel si plnou nahuč knihu, inseroval ve Vábově „Hlasu domova“ svůj výletní podnik ve Warburtoně. Soudruh konsul splnil jeho návštěvu ve Warburtoně několikrát. Dr. M. Jankovič byl v Melbourne předsedou i. zv. osvobozených polit. vězňů. Jeho politický odboj v tábořech v Německu vypadal tak, že když byl zaměstnancem IRO, snovával uprchlíkům zuby, ne však bezplatně. Jeho družka, se kterou žije nyní v emigraci, je býv. vychovatelka Ripkových dětí. Legální manželka Dr. Jankoviče žije i s dětmi v Praze. Dr. Jankovič je t. č. usazen v Sydney. K. D., Austrálie.

O JAKÝ ČS. VÝBOR SE JEDNÁ?

V melbournském socialistickém „Hlasu domova“ se v srpnovém čísle vyskytl následující

Píše Sirius

zotaviv se na dovolené ze své únavy, vybízel už už Koháka, aby svolání nesl do tiskárny. Bratr Kohák byl muž činu. Tak slavně svolání nemůže zapadnout někde v „obrozeném“ listě. I dal mu zvláštní sazbu a výraznou úpravu. Druhého dne četli bratři ve „Svobodném slově“ svolání, o němž ani na chvíli nemohli mít pochyby, že je napsal a podepsal lidé „z národa legii, zahraničních vojáků a podzemních bojovníků za svobodu“. Svolání znělo:

„Věrným stoupencům čsl. strany nár. socialistické!

Široké vrstvy stoupenců čsl. strany nár. socialistické již dlouho pozorovaly se stále vzrůstajícím znepokojením, že politika užšího vedení strany se stále více odklonovala od socialistického programu a dala se na cestu, vedoucí zpět od vymoženosti revoluce a ideálů lidové demokratické republiky. Tímto pochínáním se užší vedení strany odcižilo svému členstvu, které je složeno z velké většiny z drobného pracujícího lidu československého. Události posledních dnů, které vyvrcholily odstoupením ministrů strany, vyvolaly těžkou politickou krizi, jejíž důsledky by byly nezdolné, kdyby zde nebylo vůle všech pokrokových sil zachovat shodu v národě v rámci Nár. fronty. Tím ztratilo toto vedení oprávnění vésti stranu a postavilo se tak mimo její rámec.

Ujmáme se proto těžké odpovědnosti, abychom v této osudové chvíli života strany organizovali znovu její vedení až do řádného sjezdu a demokratického ustavení jejích orgánů. Je naší snahou vrátiti stranu na její původní cestu socialismu a demokracie. Chceme sdružit v tomto duchu všechny věrné nár. socialisty, aby v usměrňujícím souletí s ostatními stranami naší lidové demokracie přispěli svým dílem k rozkvětu a k zabezpečení našeho národa a republiky. S upřímným srdcem stojíme za věrným spolenectvím a přátelstvím k SSSR a k ostatním slovanickým státům. V tomto těsném spolenectví vítáme spolupráci se všemi pokrokovými a mírumilovnými silami západních zemí a odsuzujeme podvrtné snahy reakčního kapitalismu a imperialismu, jak to odpovídá staré tradici našeho svobodnílového a pokrokového národa. Vítáme rozhodnutí pana presidenta republiky, které vyvedlo stát z těžké politické krize a stavíme se bezvýhradně za vládu Nár. fronty pod vedením Kl. Gottwalda.

Ač žije Československá lidová demokratická republika! Ač žije prezident dr. Ed. Beneš!

Hle, jak bojoval dobrý voják Bušek! Rekl si asi: co Žižka palcátem, to já perem a podepsal hbitě toto výrazné prohlášení. Zatím co po ulicích Prahy chodili lidé, kteří právě byli zbaveni existenci i byli a nevěděli, kde budou večer

Některá další úmrtí ve vlasti

V Praze zemřeli: Karel Válek (Koněvova 216); V. Doležal, řed. O. H. Z. v Neveklově; Ant. Pluhář, plk. v. v.; prof. Dr. ing. F. Loskot; MUDr. J. Aul; Rud. Hnat, řed. škol; A. Sklenář, dirigent divadla „Na Fidlovačce“; Fr. Klíner, býv. soudní znalec; zubní lékař MUDr. Jan Rejchla; učitelka Anna Mikoušková; Stan. Bařha z Melantrichu; prof. Dr. A. Ondřej, knihař K. Perlik; JUDr. Věra Očadlíková, děpra spis. Fr. Baleje; Ing. J. Dvořáček; Kat. Taliánová; Bedřich Staněk; pít havarijní osob. auta, které řídil Jar. Kopřik, byla zabitá Anna Kullisová, její manžel, vnučka a řidič byli téžce zraněni; 82 letá souduška Černá, býv. majitelka hostince ve Vojtěšské ulici, kde poskytl za l. republiky útluk redakci „Rudého práva“; doc. Dr. Fr. Smoláček; Václav Munzberger; herečka Ela Friřfová-Turinská; Fr. Raufolff (79); Emil Schon (77); spis. Lad. Prímada-Vladyka; Ant. Regner, býv. majitel restaurace Ve foťovně; Ant. Prokešová, roz. Maděrová; uzenář Ant. Tápál (85); uč. Anna Štrousová; MUDr. M. Jenáčeková; Ludvík Šána, úf. berní správy; Ing. Dvořák, syn hud. sklad. Ant. Dvořáka; spis. Ed. Storch (78); V. J. Ráb, správce bisk. v. v.; Otto Sindelář, vrch. řed. Ústř. stát. pokl. v. v.; Jos. Šedka, trublařský mistr; Ing. Aug. Grünwald; Jos. Hrdina, techn.

spát, dobrý voják Bušek lámal kopí „za naši lidové demokratickou republiku“ a „stavěl se bezvýhradně za vládu Nár. fronty pod vedením Kl. Gottwalda“! Zatím co si v Praze lidé jen seřptali, co se děje na Pankráci a v Bartolomějské ulici, Vratislav Bušek stál „s upřímným srdcem za věrným spolenectvím a přátelstvím k SSSR“.

Vidouc, jak statečný Vratislav hájí republiku, řekla si Ružena Pelantová, že na republiku, byť i menším „sektorem“, totiž ve „Svazu přátel USA“, vytvoří také akční výbor. Netušila ovšem, že je tu soudruh Jandáček, který vida situaci příznivou, vyhodil akční výbor Ruženu Pelantovou a vytvořil svůj vlastní. A „Svobodné slovo“ „přověřeného“ red. Koháka sdělovalo 2. března 1948: „V patek byl ulvořen nový akční výbor Svazu přátel USA, který vyloučil z dřívějšího výboru několik členů, mezi nimi zvláště Ruženu Pelantovou, Dr. Račanského, A. Zapletala, Dr. F. Steina a J. Nový akční výbor se přihlásil s obsáhlým odůvodněním k práci v ústředním akčním výboru Nár. fronty a svým pobočkám na venkově vydal pokyny, aby vytvořily nové akční výbory ve spolupráci s místními a okresními akčními výbory NF. Akční výbor Svazu přátel USA vedou: Dr. Jar. Husník, Ing. F. Mušil, red. A. Jandáček, J. Kubrich, Vlasta Vrázová a jiní.“

Naši hrdinové se sešli až zase „za tou velkou louží“.

„Jsem přesvědčen, že řeči o Sjejkovině v dnešním Československu jsou jen pouhé řeči“, píše r. 1956 Vrat. Bušek. „Američané neměli dosud prakticky příležitost se přesvědčit, kolik Sjevků a kolaborantů by našli mezi sebou“, říká r. 1956 Vratislav Bušek, máje na mysli zřejmě čsl. odděl. RFE.

Dobrý voják Bušek je jistě nevhodnější osobností, která byla vybrána, aby zabýjala boj proti „sjejkovině“. Je to patrně jen důsledkem toho, že „Američané neměli dosud prakticky příležitost se přesvědčit, kolik Sjevků a kolaborantů mají mezi sebou“. Snázime se zajisté jim to sdělit a doufáme, že uznají, jak znamenitou práci proti „sjejkovině“ koná odborný znalec „sjejkoviny“ Vratislav Bušek.

A tak se naši mušketýři z akčního výboru čsl. strany nár. socialistické, naši „věrní stoupenci“, kteří „se stále vzrůstajícím znepokojením“ se roku 1948 nemohli dočkat totálního komunismu republiky, sešli zase v klidu v zemi neomezených možností, aby tam znovu nabroušili svá zrezivělá kopí a vydali se znovu do boje, který nikdy nevedl a ani nezahájil. A snaží se přesvědčit lidi doma, že člen akčního výboru z r. 1948 je tím pravým bojovníkem proti komunismu!

Pan profesor Bušek praví: „Sjejk však nenávrtně patří do rakouské minulosti.“ — Ale kdepak! Sjejk žije! Roku 1956 se však jmenuje jinak.

uz: MUDr. V. Veselý; Anna Pachtová, roz. Voldánová; M. Langová, uč. zpěvu; Jos. Štěda; JUDr. Lad. Hlavatý; V. Zitek, člen opery Nár. div.; prof. arch. Pavel Janák; A. Schulzová, choť lékaře; PhDr. Jos. Polák; Prof. PhDr. Vl. Buben.

V K. Varech zemřel Jos. Reichman, býv. taj. Svazu maj. domů; v Domažlicích Em. Trefný, roz. Chrást; v Písku Ing. Jar. Bažant, řed. tealky v. v.; v Teplicích n. Met. Gustav Jakubček, býv. prof. hudby v České Lípě; ve Jaku na Plzeňsku cihlař J. Mlinářik; v Zaimsku sokolský pracovník Fr. Víšek; v Poděbradech škpt. v. v. Rudolf Burda; v Dřevčenicích Ot. Štoviček, býv. odborník z Prahy; v Hradci Králové Hermína Kubčínová; v Uhiněvsi Jos. Laštovička; v Ústí n. L. JUDr. Jiří Houška; v Modřanech Fr. Antonínová; ve Zlíchově Marie Vaškova; v Plzni Kat. Faitová; v Čechově rolník Fr. Benda; v Blatkové Božena Vojančová; ve Vokovicích A. Koutská; ve St. Sedlčisti na Tachovsku A. Kusová; v Píkovicích Bož. Čížimská; v Poděbradech M. Sixtová.

NEZAPOMENTE ZE „HLASU DOMOVA“ JE KOMUNISTICKÝ CASOPIS!

35 let. Za řízené Atumburovy vlády contraadm. Rojasem při strašlivé rostoucí drahotě si dělník stejnou kuču může proplátit do 65 let. A v té nespokojenosti se prollačují znovu peronistická drzost a komunistické štvání. Jsou zavírání lidé a odvážení, někdo neví kam. Stávkuje se a zase se zavírá a hrozí. V Buenos Aires se špatně dýchá. Jakmile vyletí vojenské letadlo, každý už čeká, že je to začátek nového revolučního boje. Socialisace země se nikomu nelíbí. Mluví a křičí se o svobodě a demokracii, ale zatím se všude vidí mluvící demokracii a zdá se, že je málo té demokracie. V rozhlase o tom mluví argentinský komik Pepe Arias a v noci mu pět převlečených mariňáků v jeho bytě rozbijí hlavu. Je to zlé s kritikou. A v tomto vybičovaném prostředí se 9. 6. t. r. vynořila revoluce a znovu tekla krev a někdo neví, bylo-li to divadlo proto, aby další stovky lidí, někomu nepohodných, přišly do vězení, nebo dělali-li to snad peronisti aneb snad vyznavači ideálů gen. Lonardiho, kteří jsou rovněž zavírání. Skutečnost je taková, že Evropanům se ta nová argentinská svoboda už přestala líbit a proto gen. konsulaty Chile, Columbie, Brasílie, USA, Canada a bohužel i státu falešné demokracie jsou obloženy zajemci o novou emigraci.

Mír mezi Argentinou, kterým hořelo srdce revoluce v Peronově diktatuře, již v Argentině neexistuje a pěstuje-li se někde zloba, nenávisť a nevědomost, přicházejí krize. A v krizích se těžko hledají humanitní ideály.

F. M., Argentina.

Jednou větou . . .

(pokračování ze str. 2.)

KDPI atd.; celý projev byl otištěn v „Congressional Record“ 2. 7. t. r. * V Kanadě byl usmrcen vlakem 33 letý J. Kucar. * Pod záštitou US gen. konsulátu v Mnichově byla uspořádána přednáška prof. Harvardské univ. K. J. Friedricha, který vyjádřil názor, že by se mělo nabídnout uznání Odry-Nisy linie za sjednocení Německa; proti tomu oslře protestoval bavorský posl. Dr. W. Becher v článku „Philosofie výměnných obchodníků“, uveřejněném v SAD. * Jar. Vogel, uměl. šef opery Nár. divadla v Praze, který uprchl od svého souboru z vých. Berlína na Západ, přítel i nyní do Anglie; o asy! v Berlíně požádal i J. Zádora, člen pražského jazzového orchestru, který nyní čeká v táboře Vátka na emigraci do USA. * V Melbourne byly vydány první uměl. olympijské pohlednice „Vítězi“, jejichž autorem je český malíř Ant. Náprstek. * V Německu zemřel Ant. Hovorka, nar. 1913 v Travčicích u Terezína. * Jan Renner přijel na stipendium Columbia univ. z USA do Evropy studovat materiál o čs. straně lid. * Na valné hromadě Mezinár. federace býv. polit. vězňů v Rotterdamu byl zvolen místopř. Dr. V. J. Rada. * AGAFIB (Prac. spolenectví cizinců-bezdomovců, sdružující sociální org. 21. nár. skupin), jehož předsedou je univ. prof. Dr. R. Wierer, začal vydávat listem časopis „AGAFIB“. * I. G. Farben, největší něm. concern, dnes demontovaný, nabídl 30 milionů DM býv. židovským a jiným vězňům, kteří přežili nacistické koncentráky a byli nuceni za války pracovat v továrnách concernu; jelikož je asi 2.500 žadatelů; dostane každý 12.000 DM (3.000 dol.). * Ukrajinská vězni sovětského koncentruku zaslali na UNO dva dopisy, v nichž líčí hrózně poměry v koncentracích, jež se ani po XX. sjezdu UV KSSS mnoho nezměnily; dopisy byly ilegálně propašovány přes „železnou oponu“ a předány tisku na tisk. konferencích v Bonně a N. Yorku, jež uspořádaly ukrajinské exilní organizace. * „Der Sudetendeutsche“ uveřejňuje inserát, nabízející návštěvu ČSR za denní penzi DM 33.— při jednotlivé jízdě. * Cyrlometodějská liga v Kanadě uspořádala 29. 7. t. r. pouť do Midland, při níž měl české kazání F. A. Dostál, S. J. * V SSSR byl vydán 41. svazek Velké sovětské encyklopedie, ačkoli dosud nebyl vydán sv. 40, v němž má být uveřejněn Stalinův životopis; ve sv. 41. Stalin již není nazván velkým vojvodcem a hlavní zásluhu na úspěch Rudé armády jsou připisovány rudým maršálům Zúkovovi, Vorosilovi, Tmušenkovu a Vassiljevskému. * V Tibetu vypuklo krvavé povstání proti čínským okupantům; rudá čínská armáda odeslala do Tibetu další posily k potlačení povstání. * V Jerusalemě v základech kláštera Notre Dame de Sion, kde stávala stará římská tvrz, byla nalezena Píátova soudní síň, v níž vykl. rozsudek nad Kristem. * Karel Kupka byl v Paříži promován na doktora med. * V Austrálii byla vydána nákladem 20.000 výtisků angl. brožura „Rudá ruka nad přístavem“, jejíž autorem je V. L. Borin pod pseudonymem Edwin Reynolds. * Pavel Tigríd vydává v N. Yorku inform. měsíčník „Central European Newsletter“. * Nové vedení Slov. nár. rady v zahrani. (SNRvZ) v Německu: předs. Dr. Frano Tiso, zast. předs. K. Greiner, Dr. M. Antala-Bačov, V. Danko a Jan Markuš, taj. prof. Dr. H. Bartek, pokl. Ing. A. Fábry, další ref. Dr. G. Eigel, M. Kraic, Dr. M. Comorek, Fr. Michal, R. Dočár, Dr. A. Holubanský, A. Precner, Ing. Fr. Zober, MUDr. L. Pavlo. * Jiří Godor s rodinou odejel z Ebingen Německu do Švédska. * W. Wannemacher, který byl v rudě ČSR 10 let vězěn, vydal nyní v Německu zajímavou knihu „Das Land der Schreihischpyramiden“, v níž popisuje své poznatky vývoje v ČSR. * Antikomunistický exil uspořádá v celém světě důstojné demonstrační projevy za oběti poznaňského masakru komunistické policie; hlavními iniciátory těchto protestních akcí byli exilní Poňáci, ať se již jednalo o shromáždění v Mnichově, Londýně, Římě, Melbourne, Brisbane a jinde. * V Moskvě je promítán film „Nesmrtelný garnison“, který ukazuje, jak byla Stalinem zfalšována historie 2. svět. války a tak vybudován jeho osobní kult. * Vl. Čenik působí nyní v Již. Karolině-USA jako instruktor tenisu. * „Slovakische Korrespondenz“ (červenec 1956) napsala, že je vážně podezření, že atentát na M. Černáka spáchal český exulant Fr. Paloušek, který je od atentátu (před 1 rokem) stále nezvěstný. * Předs. Čs. pomoc. výboru v Paříži byl opět zvolen Ed. Rehak. * Slov. kněz T. Strnišný vymigroval z Německa do Austrálie. * Prof. hudby Jar. Mráček dochází v Kanadě pozoruhodných úspěchů jako dirigent. * Vedení Cyrlometodějské ligy v Kanadě: V. Vostřez, A. Kinský, P. A. Zouzal, Fr. Hašek, Ing. J. Hlavka, Zd. Zimmer, J. Hubáček, F. Dostál, J. Sach, A. Vajdík, Fr. Zlámal, J. Dušek, dp. B. Beneš, J. Broušek, dp. A. Bujdoš, dp. J. Čelustka, dp. F. Gaborik, dp. J. Janda, dp. B. Janiček, A. Kilička, dp. A. Křivánek, dp. Myslík, J. Navrátil, Dr. Neubauerová, J. Novák, M. Novotný, J. Pavelka, K. Pavelka, dp. J. Pavlík, M. Pluhařová, dp. J. Popelka, dp. Raček, J. Roháč, S. Rus, Zd. Rutar, J. Rimek, A. Straňák, dp. J. M. Svoboda, J. Šneberger, dp. Dr. V. Spaček, Fr. Štalmach, A. Svirga, Fr. Vaněk, M. Vítek, dp. J. Vochoň, A. Wenzbauer. (CML) * Jar. Holý, býv. příslušník angl. RAF, byl jmenován ředitelem výzkum. odděl. jistě amer. chemické továrny. * V Chicago zemřel 30 letý básník V. Pavel. * V Zenevě zemřel vysoký komisař UNO pro uprchlíky van Heuten-Goedhart. * Jožka Sládek z Mnichova odešel do LSCO („kompani“) v Kaiserslautern. * Jar. Začková-Batková (býv. posl. nář. soc.) uveřejnila v „Nedělní svobosti“ 17. 6. t. r. „důležitý programový“ slib, že v osvobozené ČSR musí být vyhlášen „Den otců“. * Ústav pro studium otázek dunajského prostoru začal vydávat polit. čtvrtletník „Der Donauraum“. * V Londýně požádal o asyl vedoucí rumunský překážkař Ion Opris. * 7 Maďarů přepadlo posádku a cestující dopravního letadla Budapešť-Szombathely, převzali řízení letadla a uprchli do Záp. Německa; při boji, jenž se odehrál ve výš. 3000 metrů, byli těžce zraněni úředník maďarské tajné policie a několik cestujících bylo zraněno lebcí; po přistání požádali o asyl ještě i dva snoubenci, kteří se nalezali mezi

(pokračování na str. 6.)

Zrcadlo domova

Reforma spoluzití Čechů a Slováků

V rámci decentralisace administrativy a exekutivy v komunistických státech přichází na přetřes i otázka poměru závislosti jednotlivých satelitních států na Sovětském svazu a stejně i poměru různých národů, žijících v jednom komunistickém státě. Po smrti Stalina se zlepšilo postavení sovětské Ukrajiny, Gruzínska i jiných sovětských republik v SSSR, i když o nějakém osamostatňování neruských sovětských republik nemůže být ani řeči. Kolektivní vedení SSSR použilo k národnostním otázkám po 34 letech Leninovy formulace z 31. 12. 1922: „... ponecháme svaz sovětských socialistických republik jenom z hlediska vojenského a diplomatického a ve všech ostatních směrech obnovíme plnou samostatnost lidových komisariátů.“ Slova není ovšem možno brát jako přesný program, ale přece změna kursu v SSSR působí i na poměr Čechů a Slováků v komunistickém Československu.

Dne 31. 7. t. r. schválilo čsl. Národní shromáždění změnu ústavy z 9. 5. 1948 a to kapitulu 5., jednající o pravomoci slovenských státních orgánů. Zatím, co až dosud práva Slov. Národní rady (SNR) a pověřenců byla nepatrná a slovenské politické a hospodářské záležitosti byly centrálně řízeny z Prahy, dáva změna ústavy slovenským orgánům v rámci kom. ČSR, aspoň na papíře, širokou pravomoc rozhodovati samostatně v otázkách regionálních a národních. „SNR je národním orgánem státní moci na Slovensku“, určuje par. 1. nového zákona. SNR má právo jmenovat i odvolávat pověřence, zakládat a rušit pověřenictva, sestavovat a schvalovat rozpočet Slovenska, vydávat zákony a nařízení národní a regionální povahy, atd. Pověřenci zodpovídají nyní jen SNR. Dříve nalezla všechna tato práva do resortu pražské vlády. Zahraniční věci a obchod, vojenství, těžký průmysl, železnice a letecká doprava budou i nadále řízeny centralisticky čsl. vládou.

Dnešní změna v postavení Slovenska, s 3.750.000 obyvateli včetně 800.000 Maďarů, má svou předehru již v době založení ČSR. Při tom ale není tendence vývoje slovenské otázky v kom. ČSR zřejmě ukončena a je-li možno dnešní stav označit za autonomní s komunistickým náterem, lze potom v budoucnosti očekávat i utvoření komunistické federace Čechů a Slováků. Není také možno přehlédnouti nápadné zdůrazňování úzké spolupráce s kom. Polskem, což nevylučuje domněnku přípravy nového budoucího státního uspořádání některých komunistických satelitů ve větší svazky, samozřejmě pod aspektem hospodářského prospěchu sovětského bloku. Poměry za „železnou oponou“ se nesporně dostávají do pohybu a odvrací tak pozornost tamnějšího obyvatelstva i Západu od ideologických slabín dnešního komunistického učení, které byly způsobeny šokovou terapií Chruščeva k odstranění mozkové impotence komunistického aparátu.

Předválečná KSC hájila vždy práva na sebeurčení národů žijících v ČSR, t. j. sud. Němců, Slováků, Maďarů a Karpatských Ukrajinců, i za předpokladu rozpadu čsl. státu. Její postoj se sice změnil k otázce sud. Němců nastoupením vlády Ad. Hitlera a u Slováků po zvyšování vlivu Hlinkovy strany lidové. Po r. 1945 byla však KSC silně centralistická, t. j. výhradně československy orientovaná. Oproti tomu slovenští komunisté své nacionální tužby po slovenské samostatnosti, samozřejmě se sovětskou ústavou, často neskrývali a využili prakticky těchto svých snah již 16. 6. 1919, kdy v Prešově vyhlásili Slovenskou sovětskou republiku, která však měla jen patnáctidenní trvání. I po zahájení slovenského povstání proti národnímu Slovenskému státu dne 29. 8. 1944 nechtěla část slovenských komunistů v čele s Dr. G. Husákom uznat Československou republiku a dva dni se snažila jako slovenská sovětská republika vésti boj. Dne 1. 9. 1944 došlo sice s československy orientovanými kruhy, tedy i s česky komunisty, k dohodě a k uznání ČSR, ale přes to ještě na zakládajícím sjezdu kom. strany v Baňské Bystrici dne 17. 9. 1944 se provolávalo: „Ať žije sovětské Slovensko!“ Po r. 1948 likvidoval komunističtí centralisté představitel komunisticko-národních snah Slováků jako tituly, nebo buržoazní uchytkáře. Dr. G. Husák, I. Novomeský atd. byli odsouzeni k dlouholetému žaláři.

Košický vládní program z 5. 4. 1945 vyhlásil sice ČSR za národní stát Čechů a Slováků a odmítl tím definitivně masarykovskou chiméru československého národa, nezabránil ale centralistickému vedení ČSR z pražského sídla vlády. Slovinci nemohli zapomenouti na dobrou prosperující Slovenský slát, který jim, i přes světovou válku, umožnil docílení velkých pokroků v rozvoji národním, hospodářském, kulturním, sociálním a polit. Poměr k Čechům, kterými se po ztrátě své samostatnosti cítili utlačováni, se zhoršoval, takže dnešní řešení, i když je pod vlivem komunistické moci, může usmírnit poměr mezi Čechy a Slovaky i pro budoucnost.

Český komunistický tisk se v posledním roce, po udělení povely ke kritice sboru i zdola, zabýval špatným poměrem mezi Čechy a Slovaky. Jako důvod nutnosti řešení slovenské otázky použil kritiky a dne 30. 3. t. r. se objevil v resoluci ÚV KSC požadavek o zvýšení pravomoci slovenských národních orgánů. Kritika však pokračovala. Poukazovalo se na rozdílnou historii, na pevnost slovenského katolicismu, na reminiscence vůči Slovenskému státu, na špatné zacházení se Slovaky za 1. republiky, atd. I na sjezdu Svazu čsl. spisovatelů v dubnu t. r. se ozývaly stížnosti na přehlížení slovenské tvorby, na macěské zacházení se slovenskou

menšinou (!) v českých zemích, i na špatnou kulturní spolupráci. První osamostatňovací pokusy byly patrné u slovenských komunistů v mnohem radikálnější kritice Stalinova kultu osobnosti a v rychlejší informační službě o změnách v komunistických státech po XX. sjezdu. Ze slovenské strany byl tím zřejmě šedován nátlak na vedení KSC, aby tato konečně vyvodila důsledky z nového kursu, na základě kterého se na Slovensku očekávaly změny, dnes již vyhlášené. Je jisté, že slovenští kom. funkcionáři nejednali v tomto proti sovětskému kursu a zájmu.

V polovině června t. r. bylo již na konferenci KSC připraveno přesné řešení reformy slovenského poměru k českým zemím. Největším překvapením však bylo, když oficiální list KSC „Rudé Právo“ ze 17. 6. 1956 otiskl obsáhlé pojednání o založení Slovenské sovětské republiky v r. 1919 s poznámkou, že tuto historii studuje „Ústav dějin KSS“. To byla již jasná příprava k praktickému řešení slovenského problému a důkaz, že centralistické proudy v KSC jsou na ústupu.

Mnohé body nového zákona zůstanou jisté jen na papíře, jak to již v obdobných případech u komunistů bývá. Hlavním cílem není totiž filantropická snaha, aby slovenský národ, třeba i pod kom. nadvládou, se mohl samostatně národně a kulturně vyvíjet, nýbrž komunistický systém sleduje plně využití všech slovenských možností k docílení splnění pětiletého plánu. A to je mnohem snažší, budou-li mít Slovinci jakési zdání, že likvidace českého, resp. pražského, vládního poručnictví pokračuje. K úplné likvidaci vlivu KSC a pražských ministerstev sice nedojde, ale dá se předpokládat, že Slovinci využijí každé příležitosti k obnově své svobody a k dosažení pravé samostatnosti, jako

ji měli za Slovenského státu. Proto je možno pokládati za velmi zdařilý a časový čin US-kongresníka Melvin Price, který s podporou dalších senátorů a kongresníků jako E. Dirksena, H. Humphreya, J. Roosewella atd., podal na US-kongres resoluci, ve které žádá sebeurčení slovenského národa a provedení svobodných voleb na Slovensku. Resoluce byla dále předána přes US zastupce u UNO, J. C. Lodge, Spojeným národům, resp. také jeho gen. sekř. Hammarškovdovi k dalšímu projednání při generálním zasedání UNO.

Komunistický tisk několik dnů široce odůvodňoval změnu ústavy a poukazoval na prospěch, který změna administrativy a exekutivy na Slovensku přinese celému čsl. státu. Zatím předseda SNR F. Kubáč spolu s předsedou sboru pověřenců R. Strechajem a dalšími pověřenci P. Majlingem, Št. Šebestou, Ing. J. Markom, O. Jelenem, M. Chudíkem, Ing. B. Bušnákem, K. Fajnozem, J. Čajdošikem, Dr. A. Horákem, M. Hrušovským, Dr. J. Lukáčovičem, J. Matcelym, E. Sýkorou, Ing. S. Takáčem, V. Törökem a Dr. J. Uhrinem složili přísahu Čsl. republice a na čsl. ústavu, tedy přísahu, jaká byla i před změnou ústavy.

Zástupci českoslovanismu budou pochopitelně právě na tom dokazovat, že v kom. ČSR se nic nezměnilo, co by mohlo v budoucnosti ohrozit obnovu jednotné čsl. republiky. To je ovšem nesmysl, neboť na mnoha případech v exilu i na Slovensku vidíme stoupající národní sebevědomí Slováků, kteří se již nechťejí porážce komunistu vzdát práva na vlastní projev sebeurčení. Slovenští stoupenci ideje čsl. státu, až na bezvýznamné výjimky, se naproti tomu stávají generačním problémem minulosti, a nemohou již nikdy kolo minulosti otočit nazpět.

VI. Pekelský.

Demonstrační projevy za Poznaň

V Melbourne se 8. 7. t. r. konal velký demonstrační projev za zastátnění dělníků v Poznani. Projevu se zúčastnilo na 3000 Novoustranů. Za Čechy promluvil V. L. Borin. Projevu pořádal antikomunistická dělnická strana ve Victorii, která se stává nejen polit. stranou všech antikomunistických exulantů ze zemí za „železnou oponou“, ale rovněž i jejich ochránci.

Velký projev konal se též v Queslandu v Brisbane za účasti 1000 Poláků a v Hobartu za účasti 600 Poláků.

Je škoda, že po melbournském projevu se neuskutečnil demonstrační průvod městem. Kdyby komunisté nebo evatovci dovedli shromážditi takové masy lidí, rozhodně by vyšli do ulic Česká jednota v Melbourne se tohoto historického, manifestačního projevu zúčastnila se všemi členy, kráječičmi pod českou vlajkou. Bylo to rovněž po prvé v historii australského

dělnictva, kdy australský dělník šel společně manifestovat s antikomunistickým exilem.

B. WINOGRADOV SE VRÁTIL DO SSSR

Boris Winogradov, býv. šéfredaktor a hlasatel ruského oddě. v amer. protikomunistickém rozhlasu „Radio Liberation“ v Mnichově se nyní navrátil i se svojí snoubenkou do SSSR. Své rozhodnutí k návratu vyjádřil již 1. 9. 1955, jak jsme uvedli v „Bohemii“ č. 50 z 23. 9. 1955 v článku „Exil musí ven z iluzí...“ Když jsme tehdy our zprávu přinesli, bylo nám vyřčováno žalobou a byli jsme hrubě napadáni, že ona zpráva prý není objektivní. Winogradovův návrat nejen že potvrdil pravdivost naší tehdejší zprávy, nýbrž rovněž dokazuje, komu slouží oni lidé, kteří tak pustě stvou proti „Bohemii“. Není totiž sporu o tom, že Winogradov od září 1955 až do svého nynějšího návratu do SSSR se v Mnichově určitě nestaral jen o nevinné procházky Anglickou zahradou.

Z DOMOVA VE ZKRATCE

V ČSR byl stav armády snižen o dalších 10.000 mužů, kteří mají být nasazeni do zemědělství a průmyslu. K. Steklý natáčel Haskova „Dobrého vojáka Svejka“; Svejka hraje R. Hrušínský, Palivec J. Hlininová, pl. Müllerová E. Svobodová, Katze M. Kopecký, mjr. Lukáše Svatopluk. Zahraniční hosté Mezinárd. film. festivalu v Karlových Varech byli nemalo překvapeni, když jim vrchní v restaurantu položil příbor od předkrmu na stůl a museli jim jíst i hlavní jídlo. Čišníci to odůvodňují tím, že prý není dost příborů. ČSR přijala na několikaletý pobyt sta korejských a vietnamských dětí, které nechá zdarma vystudovat čsl. střední a vysoké školy. Podle usnesení ÚV KSC má být v ČSR vytvořena jednotná tělovýchovná organizace. V Praze se začal promítat film „Jan Žižka“, navazující na film „Jan Hus“. Roli Žižky hraje Zdr. Štěpánek. Bouřlivé studentské majáles mají dozvuky. Zabývá se jimi jak ÚV KSC, tak vláda NF. Nyní studenti vydali resoluci, že nežádají ležci studium, jak se komunistický tisk snaží bagatelisovat jejich požadavky, demonstrativně vyjádřené při majáles, nýbrž že žádají lakové studijní podmínky, aby mohli pracovat s lepšími výsledky. Min. předs. V. Široký znovu nabídl navázání diplomat. styků mezi ČSR a Záp. Německem a 30. 7. t. r. nabídl uzavření paktu o neutocení. Čsl. tisk zvýšil ostrost Svatovoj kampaň proti Dr. K. Adenauerovi pro jeho pevný postoj proti komunistickému moru. 19. 7. t. r. byla v Praze ustavena Čsl. vědecká technická společnost při Čsl. akademii věd pro zdravotní techniku a vzduchotechniku. Předs. prof. Dr. Jan Pulkrábek. Od 1. 10. t. r. budou v ČSR obnoveny sportovní sázky. Nejvyšší částky výher budou 10.000 Kčs. Deleagace amer. rabína s představiteli Rady židovských nábož. obcí v ČSR navštívila národního min. školství a kultury Dr. J. Havelku. Vnitřní zařízení (lustry, křesla, jeviště atd.) Nárd. divadla v Praze je obnovováno. V USA bylo dáno do prodeje 25.000 výtisků sovětského propagatního obrazkového časopisu v angličtině „Sovětský svaz“, za což Sověty opět povolily v SSSR prodej propagatčního amer. obrazkového časopisu „Amerika“ v ruském. Čsl. kom. ministr V. David poskytl R. Hörhagerovi, dopisovatelé Mnichovského „Süddeutsche Zeitung“ interview. ÚV Maďarské strany pracujících (komuniste) vyloučil M. Farkase z ÚV a ze strany a navrhl, aby byl zbaven i vojenských hodností — prý pro podporování bezuzdného kultu osobnosti. Videňský magistrát se rozhodl odstranit všechna označení ulic, mostů a náměstí, připomínající „osvobození“ Vidně Rudou armádou. K tomu uveřejnilo „Rudé právo“

27. 7. t. r. ve výrazné úpravě pod nadpisem „Bezecharakternost“ ostrý útok. Komunistický tisk věnoval celé strany svých časopisů Havlířkovým oslavám, při čemž se demagogicky snažil Havlířka představit jako komunistického novináře. Se stejným úmyslem a demagogickým zaměřením věnoval komunistický tisk oslavě články 100. výročí narození G. B. Shawa. ČSR navštívil australský ministr obchodu John McEwen. Redakce „Večerní Prahy“ uspořádala výlet zvláštním vlakem k Máchovu jezeru. Zájence lákala tím, že oznamovala jako zvláštní událost, že onen vlak bude čistý. Čsl. Zemanův film „Cesta do pravěku“, který je ostře zaměřen proti náboženství, má být promítán v západoněmeckých školách. V komunistickém Maďarsku bylo uspořádáno zasedání ÚV Světové rady církvi, jemuž předsedal amer. biskup Dr. Fry. Zúčastnilo se na 200 delegátů z 30 zemí, kteří zastupovali 162 protestantských a j. církví. Je to po prvé, co se zasedání konalo v komunistické zemi. „Mladá fronta“ uveřejnila 31. 7. t. r. reportáž „Dvě setkání“, v níž líčí zatčení Boh. Štencla z Krupky u Teplé a Jos. Škváry z Mostu, kteří prý přišli do ČSR ze Zap. Německa jako amer. špióni. Při úpravě barokního kostela býv. premonstrátského kláštera (kostel opět slouží náboženským účelům) byly objeveny vzácné frisky a dosud neznámé hrobky. Čs. střelci Capek, Trejbal, Veverka, Zavařal, Jicha, Mikšik a j. navštívili Francovo Španělsko, kde se zúčastnili mistrovství Evropy ve střelbě. Je to první zájezd do Španělska od května 1945. V programu symf. orchestru lid. města Prahy FOK (z 10. 7. t. r.), jenž je provádán za 80 hal., jsou uvedeny holé nesmysly. Na př. ze Karel IV., Otec vlasti, pochází z rodu Přemyslovců, že Sárka je „hájka“ o díve a že v Blaníku jsou „ty samé motívy“ jako v Táboře. „Rudé právo“ z 23. 7. t. r. napsalo v úvodníku, že podle státního plánu má družstevní páda být oproti soukromému sektoru v 2. pětiletce rozšířena o 3 miliony ha, tedy ročně o 600 tisíc ha, a dodává, že letos byl tento plán splněn jen 200 tisíci ha. V úvodníku je rovněž uvedeno, že JZD jsou dnes v 56% obcí ČSR, že však hospodáří jen na 34% půdy. Pražská „Práce“ napsala 19. 7. t. r., že neomluvená absence horníků znamená za loňský rok ztrátu 1 milionu tun uhlí. Navštěvníci Prahy si stěžují, že nikde není k dostání plán Prahy, protože naposled byl vydán v r. 1948 a je dávno rozprodán. V prvním pololetí t. r. nesplnit čsl. celkový státní plán o 24 milionů cibulí. 70 letý Stan. Matyáš z Clevelandu USA, který navštívil s turistickým výpravou ČSR, zůstal v ČSR s odůvodněním, že chce ze-

Další zatčení

Pro krádež masa v ceně 100.000 Kčs byli odsouzeni k trestům od 3 do 13 let zaměstnanci Jablonického průmyslu masného ve Varnsdorlu Stehliček, Šmídek, Bek, Suchman, Kroupa, Franciak a Eliáš a překupníci (býv. řezníci) Kunst, Novák, Piliř a Sorm. V Liberci byli zatčeni manželé Stuchlíkovi, že vyráběli sekanou z nemocného a méněcenného masa a prodávali ji za normální ceny. Byl jim zabaven majetek v ceně 230.000 Kčs. V C. Budějovicích byl odsouzen na 3 roky vězení Jan Navaičský, který se neoprávněně vydával za inženýra a kontrolora cen. úřadu. V Brně byl zatčen pro podvody 33 letý Boh. Starha ze Šlapanic. Pro krádeže zeměd. produktů byl zatčen vedoucí oddě. státní statků ve Střehovicích V. Křišťán. M. Zelingerová, pracovnice výkupu v Gottwaldovském kraji (Zlínsko), byla odsouzena na 4 roky vězení pro černý obchod se selaty. V Praze byli zatčeni pro krádeže masných výrobků Václav Poledník, hlídač ve strašnické škvařárně sádla, V. Sanda s otcem, kteří z nemocného masa vyráběli „domácí jaternice a jelička“, a Karel Hrdlička, vedoucí prodejny Pramen-maso 817. V Praze byl zatčen bezpřičinný referent při min. zahraničí, Fr. Vraštil, který působil na čsl. vyslanectví ve Vídni. V Plzni byli odsouzeni knižníkaři Západočeských tiskáren, Karel Neuhauš 11 let, Jos. Smolík 7 a Adam Drozd 6 let vězení. Byli obviněni, že odcizili starý tisk. stroj a ilegálně tiskli protistátní letáky. V Ostravě byli odsouzeni pro zprovození peněz 3 vedoucí úředníci Inženýrské a artistické ústředny: A. Šimek 3 roky, J. Mitiska 2 roky a J. Syrovátková 10 měs. Jako „amer. špióni“, vyslaní ze Zap. Německa do ČSR, byli zatčeni Zdr. Hostaša, Boh. Štencl, Jan Jedlička, Karel Krasjak, Sv. Macha, Zdr. Beneš, Jos. Škvára a Milan Žák. V Praze byl odsouzen 34 lety Mir. Svoboda na 3 letech vězení pro neoprávněné užívání titulu doktora medic. a pro podvody. Pro rozkrádání benzínu byli zatčeni L. Kolesár z Ružomberku, J. Lenarčí z Lipt. Hrádku a mechanik Komůrka, který byl na Plzeňsku kontrolorem benzinových pump. Marie Nežeková z Prahy 11, Cimburkova 22, byla zatčena, poněvadž prý 3 roky psala do časopisu „Hospodář“ v USA vymyšlené zprávy o sobě, své matce a vymyšlených osobách, jen aby tak získala od členů „Hospodáře“ dárkové balíky. Jen za r. 1954 prý tak dostala 24 balíků. V Praze byli odsouzeni pro loupež 19 letý Milan Štátný na 3 roky a 24 letý Fr. Kunc na 4 roky vězení. V Praze byl pro rozkrádání státního majetku zatčen St. Šeman z Košic. Pro předražování potraviny byli zatčeni nadraží prodávací St. Churý, L. Šimekalová a V. Nováček z Č. Třebové a I. Bogopov z Pardubic.

mít ve staré vlasti. Min. školství připravuje v důsledku studentských demonstrací reorganizaci vysokoskolského studia, která by odstranila různé administrativní překážky. Min. školství rovněž přezkoušuje seznam studentů, kteří byli v letech 1948–50 vyřazeni ze studia z důvodů polit., pro svůj buržoazní původ a pod. Proslýchá se, že má být asi 2500 z těchto býv. studentů povoleno dostudování. Kom. propaganda uveřejnila zprávu, že do vých. Berlína uprchl ze Západu jistý Hess, který prý byl amer. špiónem a dal se prý k dispozici komunistům. Příznačným pro dnešní režim v ČSR je i těžký osud br. Kludských, kteří tak významně proslavili české jméno i daleko za hranicemi naší vlasti. Tak 60 letý Karel Kludský, býv. majitel slavného límančového cirku, dnes za 700 Kčs měsěčně rovná dílů na pile v Jirkově, zatím co Bohumil a Jindřich žijí i s rodinami v Prostějově. Bohumil se živi tím, že po školách a vesnicích ukazuje svůj „zvůňec“, jenž se skládá z opice, malého krokodila a „naheho“ atrického psa. Jindřich jezdí po vesnicích s malým kolotočem. V Praze bylo dovoleno několika lékařníkům, kteří byli po únoru 1948 ze svého oboru vyřazeni, opět pracovat ve svém oboru. Rovněž i některým lékařům, kteří byli po r. 1948 na indexu, má být povolen výkon povolání. V karvinském velkoduolu ČS. armády začali rubání vodou, pomocí hydromonitoru. Je to přístroj, podobný těžkému kulometu, který má hlavu o průměru 17 mm a za minutu vytřikne pod tlakem 55 atmosfér 3000 litrů vody. Tak jsou uhlí i hlšina krajiny bez použití odstřel. šrámček či sblíječek. V Praze byla uspořádána výstava „U Madridu o Prahu“, oslavující účastníky bojů interbrigád 1936–39. Když přiletělo v polovině června t. r. na ruzyňské letiště nejmodernější sovětské dopravní letadlo TU 104 (jež i v Londýně udělalo nedávno takový rozruch), šlo si je do Ruzyně prohlédnout za jediný den 100.000 Pražanů. Pěřský šach se svojí chotí navštívil začátkem července t. r. Moskvu. Z Činy livlo přivezeno na 2000 vajček horece duhového, který je odolnější než horece morušový a hedvábní má jakostnější. Komunistický tisk přinesl zprávu, že se uvažuje o vstřehování 36 ústavů z Prahy, aby byla zmírněna bytová nouze, a že se uvažuje o vrácení 600 atelierů vytvářaným umělcům. V Opatovicích na Pardubicku je stavěna nová 300 megawatová parní kondenzační velkocentra, největší v ČSR. Veřejného cvičení Sokola v Bratislavě (28. 6.–1. 7. t. r.) se zúčastnila i delegace prokomunistických vídeňských sokolů. V Jelením příkopě na pražském Hradě jsou stavěny skalní sluje pro chov medvědů. Praha je první zastávkou na nové letecké lince Paříž—Hong Kong. „Mladá fronta“ přinesla reportáž J. Hase o zatčení Borůvky, který byl prý vyslán ze Zap. Německa do ČSR jako špión. Emil Zatopek se v polovině července t. r. musel podrobit operaci kývly, což ohrozilo jeho účast na olympiádě v Melbourne. Začátkem r. 1957 má být zahájena stavba nové pražské čtvrti zvané Petřiny, jež má mít 4.000 bytových jednotek pro 20.000 obyvatel, aby se tak konečně již pomohlo redukovat bytovou nouzi, neboť 50.000 žádostí o byt nemohlo být již léta vyřízeno. Dne 7. 8. t. r. srazu se u Prerova pražský rychlík s nákl. vlakem, při čemž bylo 9 mrtvých a 29 zraněných. Dne 10. 8. t. r. byla konference mezi vedoucími představiteli KSC Ant. Novotným, gen. taj. KSC, Rud. Barákem, min. vnitra, J. Hendrychem, taj. ÚV KSC a N. S. Čiruševem.

Jednou větou . . .

(pokračování se str. 4.)

cestujícími; všech 9 uprchlíků bylo dopraveno do tábora Valka. ♦ Opak A. L. Ondrák z Listé/USA uveřejnil v „Národě“ „Otevřený dopis“ min. pošt v Praze, v němž si stěžuje, že dopis, jenž zaslal arcibiskupovi Dr. J. Beranovi do Prahy, nebyl ani doručen ani vrácen. ♦ Slováci T. J. Veteška a P. Beca vyemigrovali z Německa do USA. ♦ Jos. Matějka, který byl pro výtržnost odsouzen v Německu na 7 měs. vězení, hodlá se vrátit do CSR. ♦ Dr. R. Šturm získal na Harvardské univ. doktorát fil. ♦ Ev. kazatel Přemysl Pitter je na léčení v Anglii, kde připravuje vydání knihy „Domov u exilu“; měl rovněž projev v Ústavu Dr. E. Beneše v Londýně na téma „Otázka domova i exilu“. ♦ Na universitě v N. Yorku dosáhl titulu doktora fil. Jiří Vlasák, syn spisovatele a red. Vlasáka. ♦ V Miláně byla vydána ve stotisícovém nákladu knížka „Lidové fronty — komunistická taktika“, v níž je postaven Dr. E. Beneš jako odstraňující příklad kolaborace s komunisty. ♦ V Anglii zemřel St. Velich. ♦ Exilní Poláci vyhlásili 7 dnů nár. smutku k uctění poznaňských obětí. ♦ J. Nermut zaslal z Tasmanie dopis MNV v jeho rodné obci Leštince, v němž nabízí první pomoc a zdarma půdu ve výměře celkového katastru Leštinky tomu z jeho rodáků, který uprchne na Západ a přijede do Tasmanie. ♦ Mnoho osazenců z tábora Valka dostalo výhodná zaměstnání v německém průmyslu; tak na př. jen továrna „Glanzstoff-Werke“ z Kolína R. přijala asi 70 osob a to i včetně osob, jež nejsou uznány za polit. uprchlíky; podle dosud nezaručených zpráv má být tábor Valka likvidován do konce t. r. ♦ Dr. V. Kybal, který v N. Yorku dokončil své dílo o Anežce Přemyslově, přesídlil do Washingtonu. ♦ „Slovenské studijní středisko“ v N. Yorku oznámilo vydání polit. revue „Rozhled“ (čtvrtletně); red. krul: Dr. J. Barboriák, Dr. J. Bohm, S. Blaško, J. A. Holý, Dr. J. Kružliak, Dr. J. Gleiman, Dr. R. Radinský. ♦ Ferd. Peroutka odmítl pozvání, aby promluvil u příležitosti t. zv. „Čsl. dne“ v Torontě. ♦ „New York Herald Tribune“ otiskl zprávu o podnikatelském úspěchu exulanta Ct. Benáčka, který vybudoval na N. Zelandě stavěteckou firmu. ♦ Australská emigrační mise navštívuje měsíčně tábor Valku, kde má zájem hlavně o Jihoslovany; u Čechů a Slováků si vyhražuje čekací dobu 2 let kontrolovaného pobytu. ♦ Lida Bárová hraje jednu z hlavních rolí ve španělském filmu „Batalion snů“. ♦ V N. Yorku spáchal sebevraždu skokem s 5. poschodí známý polský exilní básník Lechon; je rozšířen názor, že sebevraždu spáchal z duševní deprese, již vyvolal nedávný návrat býv. polského exilního min. předs. Mackiewicz z komunistickeho Polska. ♦ Z trestnice v Port Augustě/Australie se pokusil o útěk Ludvík Pleva a další dva austral. trestanci; byli však dopadeni, při čemž Pleva byl postřelen. ♦ Dr. Fr. Vnuk se v Australii oženil se sl. A. T. Flaherty. ♦ V Hannoveru zemřel Boh. Štefančík a ve Stuttgartě byl zabit autem O. Kovalík. (Sl. Sl.) ♦ Polit. revue „Der europäische Osten“ č. 7. uveřejnila článek univ. prof. Dr. R. Wierera „Nové úkoly federalismu“. ♦ „Naše hlasy“ (Toronto/Ont.) z 16. 6. t. r. otiskly úvodník „To je demokracie?“, v němž jsou kritizováni vedoucí 24. odbčky ČSNS v Torontě Ing. J. Mráček, J. Kaňka a M. Chýba, že se prý zachovali při schůzi nedemokraticky k opozičním návrhům Černa, Důlka, Jar. Jandy a Jelce, takže při zavínání rozbití torontského ČSNS. ♦ Dr. Fr. Hradil, místopř. Čs. Orla v exilu, oslavil padesátku. ♦ Australský „Hlas domova“ z 9. 7. t. r. vytrhl z jednostránkového článku „Naše vzpoura proti totalitě“ („Bohemie“ č. 57) několik jednotlivých kritických vět a tento „přehled tisku“ nadepsal „Snášenlivost, jenž se nám nelíbí“ („Jenž“ je čestnou „Hlas domova“). ♦ Rodině Jos. Sojky v LSCO v Německu se narodil chlapec. ♦ Dr. Michal Zibrin uveřejnil v „Domobraně“ zajímavý článek „Poměr Čechů a Slováků v nynější česko-slov. armádě“, v němž uvádí, že 3.—4. dubna t. r. se konala na Hl. polní správe MNO v Praze tisková konference českých a slov. generálů, již předsedal Janko Zeman a na níž byl projednán problém česko-slov. poměru. ♦ Jelikož umrti-

Zrcadlo exilního tisku

„NÁRODNÍ STŘED“ (Svestkova skupina čs. strany živnostenské — Washington) červenec 1956 v článku „Krajané a třetí exil“ od Mir. J. Svestky; „Jméno Dr. Ed. Beneše je po světě známo chvalitebně a lze je tudíž považovat za jakýsi národní majetek, takže jeho snižování je zahraničně politicky nemoudré. Budiž řečeno i to, že i ony státy střední Evropy, které „existenci“ vzdorovaly, také padly pod komunistické jho.“

„KŘESŤANSKÁ DEMOKRACIE“ (KDH, vedené S. Ghelfandem a J. Kalvodou — New York) květen/červenec 1956 v článku „Mučedníci, mučitelé a spoluvinníci“ od prof. J. Zemly: „On (arcibiskup Dr. J. Beran — pozn. red. B) nikdy nebyl — a ani my nejme — proti opravdovému sociálnímu snažení ve prospěch chudáka, ale byl — a i my jsme — proti jejich lživé socialistické praxi, která pro chudáka zavádí otroctví a hledá pohodlný život a bezpracné žlaby jen pro předáky a karabáčníky. Jen se na ně podívejte i zde na Západě i v exilu. Jací byli, takovými i zůstali!“

„HLAS DOMOVA“ (socialistický — Melbourne) 23. 7. 1956 v článku „Americká komedie“ od —kw—: „Nezměnil-li prezident Eisenhower své rozhodnutí kandidovat, o jeho zvolení lze těžko pochybovat. Vydrží-li jeho zdraví další termín, tím lépe. Nevydrží-li, mohlo by se stát, že by nějaký ten Nixon změnil americkou komedii v americkou tragedii.“

„NAŠE HLASY“ (socialistický — Toronto/Ont.) 23. 6. 1956 v článku „O divadle“ od J. Snížka: „Opera je krátká divadelní hra, psaná obvykle ve verších, která je ale tak krátká, že by nevystačila na celovečerní představení a proto se prodlužuje tím, že se zpívá Zpíváním se docílí určité dělky, ale když ani ta nepostačí, vezmou se jednotlivé verše nebo jednotlivá slova a prostě tak dlouho se opakuji, jak je třeba.“

„JEDNOTA“ (orgán První katol. slovenské jednoty v USA — Middletown) 27. 6. 1956 v rubrice „Jadierka“: „Nejpříznačnější je však to, že Západ nejedná se sovětským prezidentem, ale s tajemníkem strany. Kdyby západní politici byli důslední, tak by na střetnutí s Chruščovem poslali tajemníky svých politických stran, a ne ministerské předsedy.“

„NÁRODNÍ DEMOKRAT“ (Berwyn/USA) červenec 1956 v článku „Plati Američané „České slovo“?“. „V zasvěcených kruzích se vypráví, že „České slovo“ je podporováno z amerických peněz organizace Free Europe National Committee, jejíž peníze mají sloužit k podpoře boje proti komunismu. „České slovo“ je však právě orgánem těch, kteří s komunismem těsně a dobře spolupracovali a pomáhali mu také od 1945 do

1948 statečně do sedla. Američané podporují prý „České slovo“ také proto, že potřebují občas, aby o zprofanovaném vysílání „Svobodná Evropa“ někdo napsal několik pochvalných řádek, aby to páni z Mnichova mohli položit na stůl jako protiváhu proti kritickým článkům. Zabyvajícím se kritikou smutného podniku v Anglické zahradě... Mr. Griffith, žádáme Vás o jasnou odpověď: platíže národním socialistům jejich orgán „České slovo“ z peněz amer. poplatníků a určených protikomunistickému boji nebo ne? —!“

NOVÉ KNHÝ

Karl V. Müller: „HEIMATVERTRIEBENE JUGEND“. Zajímavá sociologická studie k problému sociální zdatnosti dorostu vysídleného obyvatelstva, doplněná řadou statistik a diagramů. 260 stran. Vydal Holzner-Verlag, Würzburg.

„DIE BETREUUNG“. Kniha, podávající přehled o péči německého spol. ministerstva pro uprchlíky, válečné zajatce, uprchlíky bezdomovce polit. uprchlíky, emigranty atd.

„MEMORANDUM ON THE Present Status of Slovakia and The Situation of The Catholic Church nad Its Slovakia.“ Vydala Slovenská katol. federace v Americe.

KDO ZNÁ JEJICH ADRESY?

JUDr. Jos. Semonského, posledně v Melbourne (r. 1952), hledají přátelé Louis & Tony z Toronto. ♦ Přítel hledá p. Pfeitera, býv. továrníka v Rumburku. ♦ Ném. červený kříž hledá: Věru Tinlovou (Tinlovou), nar. 1920, která se pravděpodobně provdala za Mac Ginnise (dříve v Praze), Dr. Karlu Šemberovou, roz. Křečanovou (1915), již přes NČK hledá její příbuzný z Dakaru v Záp. Africe, Jos. Rohláče (asi 31 let) z Traviče u Tereznice, od r. 1951 v Kanadě. ♦ Ing. Boh. Cejnar (asi 58 let) z Dolních Bucevic, okr. Čáslav, hledá přítel z Australie. ♦ Známí hledají P. Ludvíka M. Urbánka (1913) a P. Aureliána J. Hrdinu (1919) (oba z řádu kapucínů).

HLEDÁ SE OBRÁBĚČ PRO USA

Továrna v New Yorku přijme prořídňního obráběče, který je ochoten vyemigrovat na trvalo do USA. Uchazeč musí mít nejméně 6 letou praxi v továrně, v níž se vyrábějí výrobky z drátu, musí být zdrav. 30—40 let, ženatý a mít nejméně 1 vlastní dítě. Rodina musí být s ním. Může to být Čech, Slovák, Němec nebo Rakušan. Přijatému uchazeči továrna vystaví všechny potřebné záruky a zaplatí cestu. Žádosti s fotografií na red. „B“.

šinv; žádost byla komentována v maďar. vysílání pařížského rozhlasu a čsl. vyslanectví v Paříži odpovědělo exulantu Teinyevovi, že případ byl předán k vyřízení. ♦ K. Štekl se stal občanem USA; jeho syn dokončil přesnění službu v US armádě a je současně členem mistr. volejbalového klubu US armády, kde za sport. výkony obdržel žluté hodinky. ♦ Exulant M. Glaser byl jmenován v Huston Texas podnikovým řed. největší amer. firmy na konstrukční železo. ♦ Pepik Schejbal je účelním jedné velké firmy v N. Yorku. ♦ Bř. Kokešová (dř. lázně Axo, Praha) mají v N. Jersey stavební firmu. ♦ Major Hruban je zaměstnan jako líftboy a číšník v newyorském University-Clubu, který vždy poskytuje nezaměstnaným nár. socialistům příležitost „job“. ♦ Do výboru Sokola v Casablance byl místo Slovák, jenž se Lunke vzdal, zvolen Jan Ryšavý. ♦ V Melbourne byl promítán film „Pět roků slovenské samostatnosti“; film zapůjčila Slov. liga v Americe. ♦ Boh. Kudrállec a Fr. Machač, kteří se vrátili na „amnestii“ do CSR, opět uprchli do Zap. Německa. ♦ Herečka Helga Hrubá (35), která byla ve Vídni odsouzena na 8 let pro otrávení svého býv. manžela, bude mít již druhou obnovu procesu.

Co říkali včera?

„Rozumí se samo sebou, že sovětský stát o vládu nad evropskou pevninou nestojí. Vláda nad Evropou a světovládá je právě jen program německého nacionalismu... Po této válce, to jest po takovém zkoušce a po takovém vysvědčení bude myšlenková soutěž nekominismu v Sovětech připuštěna stejně liberálně, jako myšlenková soutěž komunismu v ostatním světě. Podobá se proto pravdě, že sjednaná už poválečná politická dohoda mezi Západem a Východem povede i k vzájemné kontrole a vzájemné reformě obojí soustavy ideové, takže jejich myšlenková soutěž bude nejen soubojem, ale také součinností. Strašit boševickým útokem svět, který má před očima národy spoutané, umlčené a vybijené právě nacismem a fašismem, je hloupý a marný trik.“ — (Dr. Jar. Stránský 4. 3. 1943 v čl. vládním rozhlase „Hlas svob. republiky“ v Londýně a totiž otiskeno i v jeho knize „Hovory k domovu“ na str. 361, vydané v Praze po II. svět. válce.)

„Odzbrojit Německo neznamená tudíž jen odobrat vojákům děla a pušky. To by bylo nedostatečné odzbrojení, které by moderní technika dohonila za několik týdnů. Odzbrojit Německo znamená tudíž především znemožnit jeho průmysl tak, aby se nemohl stát ani v daleké budoucnosti základem německé vojenské síly. V neposlední řadě pak je nutno odzbrojit Německo ideologicky, převychovat německý národ v duchu demokracie a pokroku. Jedině tak se podaří odstranit zdroje příštího váleku a nepokojů v Evropě.“ — (Soc. dem. „Nový den“ 24. 8. 1947 v redakčním článku „Německá útočnost“.)

VACLAV ŠOUREK:

LETENSKÝ STALIN (Pražský dotaz Moskvě)

Co jste nám to nadrobili?
Či Kremelský žert to snad?
Mý Prahu s ním zohyždili
a když stojí — v Mokvé padl!

Co závazků, brigád stála
ta žulová atrakce —
a dnes má náš Stalin sloužit
jen pro posměch reakce?

Co s ním nyní dělat máme?
Do musea? — Obluda!
Vám patřil on, Velký Stalin,
naše však je osuda.

Jeho degradace asi
proč byla tak náhlá, hbitá?
Ze nám znárodněval „časy“?
Sebekultí? Znechtí Tita?

Bouří se to u nás, bouří,
zsepa i na Hradě,
budoucně nám předem sděle,
kdo je další na řadě...!

PRAHA SI PRISLUHUJE ZFALŠOVANÝMI CITÁTY

Pražská „Práce“ z 23. 6. t. r. hrubě zaútočila proti „Bohemii“ obsahným článkem Fr. Němce „Je po šanci“. Hlavní pozornost věnovala článkům Fr. Janíka-Horáka a Siriuse z „B“ č. 58. Fr. Němec při tom ovšem tendenčně zfalšoval citáty z „Bohemie“, čímž jen znovu potvrdil bezradnost a slabiny komunistů, pokud se týká skutečné argumentace v diskuzi. Není rovněž bez zajímavosti velmi podivný komunistický názor na exil, jak je vyjádřen v Němcově článku: „To je totiž tak: je tam sice devětadvacetá nejružnější skupin, skupinek a směrů, které se divoce potírají, ale v podstatě jde o dva směry. Ti druzí jsou u žlabu, to je Svobodná Evropa. Ti druzí se chtějí ke žlabu dostat místo níh, to je Bohemia.“

KOLIK SE VRÁTILU POLÁKŮ?

Varšavská „Tribuna Ludu“ z 28. 6. t. r. otiskla polskou úřední zprávu o stavu repatriantů. Podle této komunistické zprávy se od 1. 1. 1955 do Polska navrátilo přes 12 tisíc osob. Překvapením však je údaj, že z toho je přes 9 tisíc navrátilců z SSSR, tedy těch Poláků, kteří do SSSR byli před lety odvlečeni Rudou armádou. Ze zbývajících 3000 je značný počet navrátilců ze sovětské zony Německa (209) a dalších komunistických zemí. Ze Západu se navrátilo poměrně velmi málo osob: z Francie 1056, ze Zap. Německa 442, z Anglie 303, z Belgie 129, z Brazílie 128, z Argentiny 124. Vzhledem k velkému počtu Poláků na Západě se jedná opravdu jen o nepatrný zlomek procenta. A to jsou ještě k tomu údaje komunistické, tedy již tendenčně upravené.

US OCELOVÝ PLECH DO SSSR

US vláda povolila nalodění cca 7800 tun ocelového plechu v ceně 1,1 mil. dolarů do SSSR. Plechy mají být použity při výrobě karoserií. Jedná se o první amer. dodávky ocel. plechů do komunistických zemí od r. 1947. Povolení dodávky bylo odůvodněno tím, že se prý nejedná o strategický materiál.

V TORONTĚ (Kanada) lze „Bohemii“ koupiti na 324 Queen St. W. (poblíž Spadina Ave.).

BOHEMIA, list Českých demokratických federalistů, vychází jednou měsíčně. Redakce: Koln-Ehrenfeld, Hansemannstr. 54-58, telefon 5 58 38. Navštěvní hodiny: pondělí — pátek od 14 do 15 hod. Vedoucí redaktor a odpovědný zástupce listu Fr. Janík-Horák, Majitel a vydavatel V. Pekelský. Příspěvky se nevracejí a nehonorují. — Toto číslo bylo vydáno 29. srpna 1956. Tiskem Buchdruckerei J. Deschler, München 5, Baderstr. 56.

Sfín červenobílých kokard

BENEDIKT, AUSTRALIE

Ty tam jsou doby červenobílých kokard. Jejich nositelé již zesláhli, líbežně ještě nepřestali hokynářit se svými politickými názory. V obecné škole nás učilivali: „Pověz mi, s kým obcuješ a já ti řeknu, jaký jsi!“ Docela pěkné písně, výborné ústíle na představitele čsl. odděl. RFE. Téměř již tučet léchto reků, protězovaných nár. socialisty, je v rudé Praze. Pěkná to líheň, jen co je pravda, řeklo by se v normálním čase. Ale dnes pozor! Nezdá se ti, český exile, něco o trojském koni? A to není jenom ten mnichovský vysílač. Rozhlédni se kolem sebe: od pankráckého kata br. Keře počínaje, až tam k těm solokaprům. Rašící pupence blínu. Kluzké dvojsmysly čáchtáří a perversního znásilňování až do kořání otrovského prahu!

Celý t. zv. krákorající nár. socialismus byl vždy jen padělkem a maloměstským revisionismem pro ohtupování důvěřivého lidu. Rudý básník Stanislav K. Neumann r. 1925 napsal prorocky, které se do posledního puntíku vyplnily: „Budoucní čsl. běhounci, kteří poběží za svým Kerenským, až prach se zdvihne na všech silnicích —“. Ale Beneš byl krenstičtější Kerenského. Minulý týden v Melbourne jsme proživali velmi neradostnou událost. Největší australský večerník „Herald“ přinesl celostránkovou reportáž, ličící slovy W. Churchill, jak Beneš denuncoval maršála Tuchačevského Stalinovi a jak v důsledku tohoto udání bylo popraveno tisíce protistalinských sovětských důstojníků. Reportáž napsal býv. gen. NKVD Orlov, dnes žijící v exilu v USA. Myslím, že pro mnohé české exulanty reportáž — kterou ostatně přinesla ve stejné době iada největších světových listů — byla velkým překvapením. Byla ránou palici do zábedněných hlav. Ano, ale i ti informováni se museli sami

před sebou zastydět, že takové hádč vyhřívají na vlastních prsou.

Vzpomněl jsem si toho dne na básníka Josefa Hora, který své „papenhejské“ velmi dobře znal, neboť téměř celý život pracoval v Melantrichu. A Hora o nich napsal, že jsou stranou od gründerství až ke gangsterství!

Kredem národně-socialistického renegatství vždy bylo, koho chleba jší, toho píseň zpívej! Dnes bratr principál vytubruje na vypůjčenou amer. jazzovou trumpetu a tuče při tom bubínek, zabavený hitlerovské mládeži. To je ta celá světoborná událost, pro kterou se ti nejfanatičtější bratři tolik rozčilují. Záleží na vkusu. Průměrný český kapelník by to nazval fialovým hnusem.

Engels kdysi napsal: „Proměňte kamenité pole u nás doma ve vonnou, růžovou zahrádku!“ Co čert nechlel, měli jsme u nás doma koza zahrádkníkem a místo vonné, růžové zahrady nám rozkvetly šibenice. Kiev, říze červená... napsal kdysi jeden surrealistický básník. Zahrádkník u nás asi že býval též surrealistou...

Nyni všimni ukazují prstem na vinníka. Z Mnichova až do rudé Prahy. Z rudé Prahy až do svobodného Mnichova. Jeden lateřín na druhého. Ale je to pouhou fraškou. Trojský kůň na americkém obloju nemůže tak vehementně skákat, jak by měl pod sovětskou nahajkou.

Však aby nebylo omylu — ani ti v Praze nejsou svatí. Zatím co soudružka Anežka Hořdinová-Spurná — vůdce proletářských žen — chodí v nejprepychovějších kožicích, státnicky „zabraných“ po českých šlechticích, v Telči národně-socialistické pobudové vyhnali ze zámku českou šlechtičku Podstátskou bosou do Rakouska a to asi jen proto, že poskytlá prvou pomoc a podporu českým parasitům — mstitelům Heydricha!